

Waterschap
Aa en Maas

Waterschapsbestuur: (on)bevoegd binnen de Omgevingswet?

Een juridisch onderzoek naar de mogelijkheden voor het waterschapsbestuur om optimaal gebruik te maken van de bevoegdheid om te beslissen op omgevingsvergunningaanvragen voor wateractiviteiten op grond van de Omgevingswet

Bijlagen

Auteur
Studentnummer

Stageorganisatie

Stagebegeleider

Opleiding
Onderwijsinstelling
Eerste stagedocent
Tweede stagedocent

Plaats verschijning
Maand en jaar verschijning

Nesrine Kamroun
2065637

Waterschap Aa en Maas
Planadvies en Vergunningen
Mw. mr. K. (Kristel) Lap

HBO-Rechten
Juridische Hogeschool Avans-Fontys
Dhr. mr. P.J.D. (Pascal) Jacobs
Dhr. mr. B. (Bart) de Jong

's-Hertogenbosch
Mei 2016

Inhoudsopgave

Bijlage A Planning	1
Bijlage B Interview K. Lap	2
Bijlage C Overzicht bevoegdheden huidig recht	3
Bijlage D Omgevingsbesluit	4
 Verwijzing op pagina 17 van de hoofdtekst	4
 Verwijzing op pagina 18 van de hoofdtekst	5
 Verwijzing op pagina 19 van de hoofdtekst	7
 Verwijzing op pagina 20 van de hoofdtekst	8
 Verwijzing op pagina 28 van de hoofdtekst	8
 Verwijzing op pagina 30 van de hoofdtekst	9
 Verwijzing op pagina 31 van de hoofdtekst	10
Bijlage E Omgevingsbesluit (NvT)	11
 Verwijzing op pagina 17 van de hoofdtekst	11
 Verwijzing op pagina 20 van de hoofdtekst	12
 Verwijzing op pagina 21 en 22 van de hoofdtekst	13
Bijlage F Interview I. Kabbouti en K. Lap.....	15
Bijlage G Interview F.A.G. Groothuijse	18
Bijlage H Interview J. Jansen.....	20
Bijlage I Interview dijkgraaf L. Verheijen.....	22
Bijlage J Besluit activiteiten leefomgeving	24
 Verwijzing op pagina 26 en 27 van de hoofdtekst.....	24
Bijlage K Interview L. van Breugel-Tienhoven.....	25
Bijlage L Interview L. van de Wiel.....	26
Bijlage M Interview F. Macke	27
Bijlage N Overzicht bevoegdheden Omgevingswet	31
Bijlage O Interview K. Lap.....	32
Bijlage P Vragenlijst Peel en Maasvallei.....	33
Bijlage Q Vragenlijst Brabantse Delta.....	39
Bijlage R Vragenlijst Rivierenland.....	43
Bijlage S Interview R. Bruggink.....	48

Bijlage A Planning

Week	Activiteit	Resultaat	Deadline
Week 5 (1 februari – 5 februari)	Literatuuronderzoek		
Week 6 (8 februari – 12 februari)	Afbakening		
Week 7 (15 februari – 19 februari)	Onderzoeksplan, literatuuronderzoek		<i>17 februari</i> Onderzoeksplan (concept) aanleveren
Week 8 (22 februari – 26 februari)	Literatuuronderzoek en verdere afbakening		
Week 9 (29 februari – 4 maart)	Literatuuronderzoek	Onderzoeksplan	<i>29 februari</i> Onderzoeksplan inleveren (exclusief methoden en bronnen en literatuurlijst)
Week 10 (7 maart – 11 maart)	Onderzoeksplan aanpassen		
Week 11 (14 maart – 18 maart)	Onderzoeksplan afmaken en gericht literatuuronderzoek deelvraag 1	Onderzoeksplan	<i>15 maart</i> Inleveren onderzoeksplan
Week 12 (21 maart – 25 maart)	- Gericht literatuuronderzoek deelvraag 1 - Praktijkonderzoek deelvraag 1		
Week 13 (28 maart – 1 april)	Gericht literatuuronderzoek deelvraag 1	Beantwoording deelvraag 1	
Week 14 (4 april – 8 april)	Gericht literatuuronderzoek deelvraag 2		
Week 15 (11 april – 15 april)	Gericht literatuuronderzoek deelvraag 2	Beantwoording deelvraag 2	<i>17 april</i> Deelvraag 2 insturen ter beoordeling
Week 16 (18 april – 22 april)	Praktijkonderzoek deelvraag 3		
Week 17 (25 april – 29 april)	Praktijkonderzoek deelvraag 3	Beantwoording deelvraag 3	
Week 18 (2 mei – 6 mei)	Praktijkonderzoek deelvraag 4	Beantwoording deelvraag 4	
Week 19 (9 mei – 13 mei)	Conclusie en aanbevelingen opstellen	Conclusie en aanbevelingen	<i>15 mei</i> Conclusie en aanbevelingen inleveren
Week 20 (16 mei – 21 mei)	Conclusie en aanbevelingen verbeteren	Conclusie en aanbevelingen	
Week 21 (23 mei – 27 mei)	Onderzoeksrapport nalezen		<i>29 mei</i> Inleveren scriptie via Urkund
Week 22 (30 mei – 4 juni)			<i>30 mei</i> Inleveren scriptie op school

Bijlage B Interview K. Lap

Mevrouw Lap is coördinator en jurist op de afdeling Planadvies en Vergunningen en is op de hoogte van de gang van de zaken op de afdeling. Op 4 april 2016 heb ik mevrouw Lap de volgende vraag gesteld.

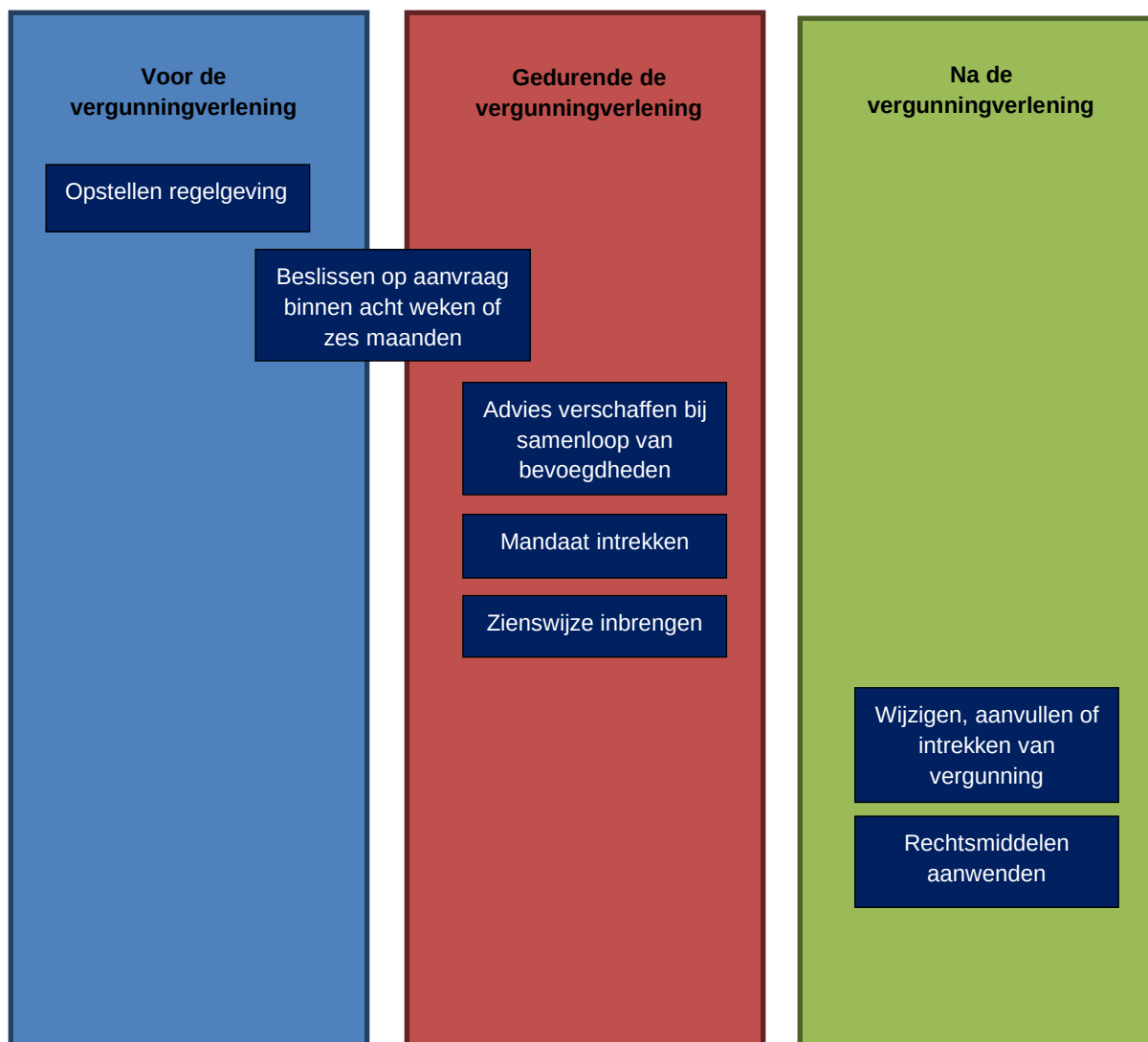
Komt het voor dat watervergunningen worden gewijzigd of aangevuld?

Ja, het komt voor dat watervergunningen en de bijbehorende voorschriften worden gewijzigd of aangevuld.

Bijlage C Overzicht bevoegdheden huidig recht

Het schema geeft de huidige bevoegdheden voor, gedurende en na de vergunningverlening summier weer en dient uitsluitend voor een overzichtelijk onderzoeksrapport. Voor de volledige materie wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van het onderzoeksrapport.

Bijlage D Omgevingsbesluit

Gelet op de hoeveelheid tekst van het Omgevingsbesluit zijn vanwege overzichtelijkheid enkel de gebruikte artikelen opgenomen in deze bijlage.

Verwijzing pagina 17 in de hoofdtekst
--

Artikel 3.2 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen artikel 5.1, tweede lid, van de wet) [artikel 5.1, tweede lid Ow]

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om de daar genoemde activiteiten zonder omgevingsvergunning te verrichten, geldt voor:

- a. een milieubelastende activiteit: de gevallen, bedoeld in de artikelen 5 en 5a van bijlage III,
- b. een lozingsactiviteit op een oppervlaktelichaam of een zuiveringstechnisch werk: de gevallen, bedoeld in artikel 6 van bijlage III,
- c. een wateronttrekingsactiviteit: de gevallen, bedoeld in de artikelen 7 en 8, in samenhang met artikel 9, van bijlage III,
- d. een mijnbouwactiviteit: de gevallen, bedoeld in artikel 10 van bijlage III,
- e. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. Een weg: de gevallen, bedoeld in artikel 11 van bijlage III,
 - 2°. Een waterstaatswerk: de gevallen, bedoeld in de artikelen 12, 13 en 14 van bijlage III,
 - 3°. Een luchthaven: de gevallen, bedoeld in artikel 15 van bijlage III,
 - 4°. Een hoofdspoorweg of een lokale spoorweg: de gevallen, bedoeld in de artikelen 16 en 17 in samenhang met artikel 18, van bijlage III,
 - 5°. Een installatie in een waterstaatswerk: de gevallen, bedoeld in artikel 19 van bijlage III.

Bijlage III

Artikel 6 (vergunningplichtige gevallen lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk)

1. Een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk is vereist voor lozingen op een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van milieubelastende activiteiten in de volgende gevallen:

- a. lozen van stoffen, warmte of water op een oppervlaktewaterlichaam vanuit een ippc-installatie, met uitzondering van een ippc-installatie voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij als bedoeld in categorie 6.6 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies;
- b. lozen van koelwater ≥ 50 megawatt op een oppervlaktewaterlichaam vanuit [PM]¹;
- c. lozen van stoffen, warmte of water op een oppervlaktewaterlichaam vanuit een milieubelastende niet-ippc-installatie voor het inwendig reinigen van mobiele tanks als bedoeld in categorie I, onderdeel 12, onder b, van deel B van bijlage III;
- d. lozen van stoffen, warmte of water op een oppervlaktewaterlichaam vanuit een milieubelastende niet-ippc-installatie voor het bedrijfsmatig inzamelen en reinigen van afvalwater;
- e. lozen van stoffen op een oppervlaktewaterlichaam ten gevolge van een milieubelastende nietippc-installatie voor de conservering van hout en houtproducten met behulp van chemische stoffen als bedoeld in categorie j, onderdeel 1, van deel B van bijlage III;
- f. lozen van stoffen op een oppervlaktewaterlichaam vanaf een vloeistofdichte voorziening van een milieubelastende niet-ippc-installatie [PM bedrijfstakingen of activiteiten];²

¹ Dit zal worden gekoppeld aan milieubelastende activiteiten waar een energiecentrale van meer dan een bepaalde hoeveelheid watt in bedrijf is. De verwijzing naar de milieubelastende activiteiten dient nog concreet te worden gemaakt.

² Dit zal worden beperkt tot bepaalde milieubelastende activiteiten. Welke milieubelastende activiteiten het betreft, dient nog concreet te worden gemaakt. Bij op- en overslag in elke geval niet vergunningplichtig ⁵³
Wordt nog nader uitgewerkt.

2. Een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk is ook vereist voor lozingen op een oppervlaktewaterlichaam dat behoort tot de rijkswateren in de volgende gevallen:
- a. lozen van stoffen door het onderhouden of behandelen van de oppervlakte van schepen, anders dan pleziervaartuigen met een lengte [PM], buiten een milieubelastende installatie als bedoeld in categorie k, onderdeel 4, van deel B van bijlage III.
 - b. lozen op de Noordzee of de Waddenzee ten gevolge van schieten door defensie [PM];⁵³
 - c. lozen ten gevolge van het vervaardigen van A-stoffen;³
 - d. lozen van meer dan 5000 m³ water per uur, met uitzondering van lozingen vanuit een zuiveringstechnisch werk.
3. Een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk is ook vereist voor lozingen op een zuiveringstechnisch werk in de volgende gevallen:
- a. lozen van stoffen, warmte of water vanuit een milieubelastende installatie in geval van een milieubelastende activiteit waarvoor op grond van artikel 5 of 5a van deze bijlage een omgevingsvergunning is vereist;
 - b. lozen vanuit private rioolstelsels [PM].

Verwijzing op pagina 18 van de hoofdtekst
--

Artikel 3.2 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen artikel 5.1, tweede lid, van de wet) [artikel 5.1, tweede lid Ow]

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om de daar genoemde activiteiten zonder omgevingsvergunning te verrichten, geldt voor:

- f. een milieubelastende activiteit: de gevallen, bedoeld in de artikelen 5 en 5a van bijlage III,
- g. een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk: de gevallen, bedoeld in artikel 6 van bijlage III,
- h. een wateronttrekkingsactiviteit: de gevallen, bedoeld in de artikelen 7 en 8, in samenhang met artikel 9, van bijlage III,
- i. een mijnbouwactiviteit: de gevallen, bedoeld in artikel 10 van bijlage III,
- j. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. Een weg: de gevallen, bedoeld in artikel 11 van bijlage III,
 - 2°. Een waterstaatswerk: de gevallen, bedoeld in de artikelen 12, 13 en 14 van bijlage III,
 - 3°. Een luchthaven: de gevallen, bedoeld in artikel 15 van bijlage III,
 - 4°. Een hoofdspoorweg of een lokale spoorweg: de gevallen, bedoeld in de artikelen 16 en 17 in samenhang met artikel 18, van bijlage III,
 - 5°. Een installatie in een waterstaatswerk: de gevallen, bedoeld in artikel 19 van bijlage III.

Bijlage III Omgevingsbesluit

Artikel 12 (vergunningplichtige gevallen beperkingengebiedactiviteit waterstaatswerk; oppervlaktewaterlichaam anders dan de Noordzee)

1. Een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk, anders dan de Noordzee, is vereist voor:
- a. het maken of behouden van een terreinophoging, voor zover het volume daarvan per kadastraal perceel meer dan 50 m³ bedraagt,
 - b. een ontgrondingsactiviteit waarvoor op grond van de artikelen 3 tot en met 3c van deze bijlage geen omgevingsvergunning is vereist, voor zover de oppervlakte van de ontgraving meer dan ... m² bedraagt of meer dan ... m³ wordt ontgraven,
 - c. het boven het maaiveldniveau aanbrengen of behouden van een gelijkvloerse verharding, niet zijnde een bouwwerk,

³ Wordt nog nader uitgewerkt.

- d. het plaatsen of behouden tussen 1 oktober en 1 april van een opgaande houtbeplanting, anders dan die is omschreven in de legger,
 - e. het plaatsen of behouden van een werk om oeverafslag tegen te gaan, voor zover deze boven het oeverland uitsteekt,
 - f. het plaatsen of behouden van een steiger, vlonder of aanmeervoorziening, met inbegrip van bijbehorende voorzieningen, voor zover deze gelegen zijn binnen de vaarweg, of gelegen zijn buiten de vaarweg en bestemd zijn voor bedrijfsmatig gebruik, of voor daarmee naar aard en omvang vergelijkbaar overig gebruik,
 - g. het permanent afmeren van een woonschip of ander drijvend object, in rijkswateren of delen van rijkswateren, die zijn aangewezen bij ministeriële regeling, h. het plaatsen of behouden van een kabel of leiding die:
 - 1°. Intrinsiek gevaarlijke stoffen transporteert,
 - 2°. Licht, parallel of als kruising, in het beperkingengebied van een primaire of secundaire waterkering in beheer bij het Rijk, een kunstwerk of een vaarweg, of
 - 3°. Aangelegd wordt door middel van een boring, waarbij lagen met verschillende stijghoogtes worden doorkruist,
 - i. het bouwen, aanleggen, maken, plaatsen of behouden van een bouwwerk, werk, niet zijnde een bouwwerk, of object, anders dan bedoeld onder c tot en met h, voor zover:
 - 1°. Ingeval van een bouwwerk de oppervlakte meer dan 30 m² bedraagt,
 - 2°. Ingeval van een werk, niet zijnde een bouwwerk, of object, de omvang meer dan [...] bedraagt, of als daarvoor een vaste fundering is vereist,
 - j. het plaatsen, storten, neerleggen of laten liggen van materieel, materialen, vaste substanties of voorwerpen ~~om~~ in de periode tussen 1 oktober en 1 april,
 - k. het houden van een evenement dat langer duurt dan drie maanden of dat plaatsvindt tussen 1 oktober en 1 april,
 - l. het uitvoeren van een onderzoek dat plaatsvindt tussen 1 oktober en 1 april,
 - m. het plaatsen van een in- of uitstroomvoorziening,
2. Het eerste lid is niet van toepassing op
- a. het uitvoeren van onderhoud of herstel door of vanwege de beheerder, voor zover dat ertoe strekt de normatieve staat van het oppervlaktewaterlichaam zoals omschreven in de legger in stand te houden, of het oppervlaktewaterlichaam met die normatieve staat in overeenstemming te brengen,
 - b. activiteiten als bedoeld in de paragrafen (PM) tot en met (PM) van het Besluit activiteiten leefomgeving.

Artikel 13 (vergunningplichtige gevallen beperkingengebiedactiviteit waterstaatswerk; oppervlaktewaterlichaam Noordzee)

1. Een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot het oppervlaktewaterlichaam de Noordzee, is vereist voor:
- a. het maken of behouden van een bodemophoging, bodemverharding of landaanwinning,
 - b. het aanbrengen van een suppletie of het verrichten van een andere handeling die een landwaartse verplaatsing van de kustlijn tot gevolg kan hebben, anders dan op grond van artikel
- 2.19, tweede lid, onder b, van de wet,
- c. het plaatsen, neerleggen, laten staan of liggen van een installatie of een kabel of leiding,
 - d. het bouwen, aanleggen, maken, plaatsen of behouden van een bouwwerk, werk, niet zijnde een bouwwerk, of object, anders dan bedoeld onder a tot en met c.
2. Het eerste lid is niet van toepassing binnen de zone tussen de duinvoet en de laagwaterlijn, tenzij het de volgende activiteiten betreft:
- a. het plaatsen van een bouwboard of opslaan van materiaal en materieel om een werk of onderhoud te kunnen uitvoeren [in, op, boven, over of onder de Noordzee, in de periode van 1 oktober tot 1 april,
 - b. het bouwen en in stand houden van een niet-permanent bouwwerk in de periode van 1 oktober tot 1 april,

- c. bouwen en in stand houden of maken en behouden van een ander bouwwerk of werk, niet zijnde een bouwwerk, dan bedoeld in de onderdelen a en b,
- d. het houden van een evenement dat langer duurt dan drie maanden,
- e. het ten behoeve van een niet-permanent bouwwerk maken van een zandbanket op het strand, dat hoger is dan 6 m +NAP en, kustdwars, breder dan 25 m is, gemeten boven op het banket vanaf het duinfront,
- f. het verplaatsen van zand op het strand, anders dan bedoeld onder e, voor zover het meer dan 20 m³ per strekkende meter betreft.
- g. het gecombineerd binnen één kalenderjaar verrichten van de activiteiten, bedoeld onder e en f, als bij die activiteiten de in die onderdelen genoemde maatvoeringseisen niet worden overschreden. PM beheerder

Artikel 14 (vergunningplichtige gevallen beperkingengebiedactiviteit waterstaatswerk; waterkering)

1. Een omgevingsvergunning voor een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk, voor zover het betreft een waterkering als bedoeld in artikel 2 van bijlage II, is vereist voor:

- a. het verrichten van werkzaamheden,
- b. het bouwen, aanleggen, plaatsen of behouden van bouwwerken, werken, niet zijnde bouwwerken, of objecten,
- c. het storten, plaatsen, neerleggen, laten staan of laten liggen van vaste substanties of voorwerpen.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het uitvoeren van onderhoud of herstel door of vanwege de beheerder, voor zover dat ertoe strekt de normatieve staat van de waterkering zoals omschreven in de legger in stand te houden, of de waterkering met die normatieve staat in overeenstemming te brengen.

Verwijzing op pagina 19 van de hoofdtekst
--

Artikel 3.3 (bevoegd gezag aanvraag één wateractiviteit) [artikel 5.9 Ow]

Op de aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op één wateractiviteit beslist:

a. het dagelijks bestuur van het waterschap bij:

1°. Een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk met betrekking tot een regionaal water als bedoeld in artikel 6⁴ van bijlage III,

2°. Een activiteit als bedoeld in artikel 5.3 van de wet waarvoor in de waterschapsverordening is bepaald dat een omgevingsvergunning is vereist,

b. gedeputeerde staten bij een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a en b, van bijlage III, c. Onze Minister bij:

1°. Een wateractiviteit met betrekking tot een rijkswater,

2°. Een stortingsactiviteit op zee die plaatsvindt vanaf een in Nederland geregistreerd vaartuig of luchtvaartuig dat zich buiten Nederland en de exclusieve economische zone bevindt.

⁴ Eventueel nog nader specificeren aan de hand van de verschillende onderdelen van dat artikel.

Verwijzing op pagina 20 van de hoofdtekst

Artikel 3.3a (bevoegd gezag aanvraag meer wateractiviteiten) [artikel 5.12, derde lid Ow]

Op de aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op meer dan één wateractiviteit beslist:

- a. het dagelijks bestuur van het waterschap bij een aanvraag die betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 3.3, onder a, onder 1° of 2°,
- b. gedeputeerde staten bij een aanvraag als bedoeld onder a of een andere aanvraag die betrekking heeft op een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a of b, van bijlage III,
- c. Onze Minister bij een aanvraag als bedoeld onder a of b die betrekking heeft op een beperkingengebiedactiviteit, inhoudende de aanleg of wijziging door of vanwege Onze Minister van een waterstaatswerk dat bij het Rijk in beheer is.

Artikel 3.3 (bevoegd gezag aanvraag één wateractiviteit) [artikel 5.9 Ow]

Op de aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op één wateractiviteit beslist: a. het dagelijks bestuur van het waterschap bij:

1°. Een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk met betrekking tot een regionaal water als bedoeld in artikel 6⁵ van bijlage III,

2°. Een activiteit als bedoeld in artikel 5.3 van de wet waarvoor in de waterschapsverordening is bepaald dat een omgevingsvergunning is vereist,
b. gedeputeerde staten bij een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a en b, van bijlage III, c. Onze Minister bij:

1°. Een wateractiviteit met betrekking tot een rijkswater,

2°. Een stortingsactiviteit op zee die plaatsvindt vanaf een in Nederland geregistreerd vaartuig of luchtvaartuig dat zich buiten Nederland en de exclusieve economische zone bevindt.

Verwijzing op pagina 28 van de hoofdtekst

Artikel 3.8c (advies omgevingsvergunning waterschap) [artikel 16.15 Ow]

Het dagelijks bestuur van het waterschap is adviseur met betrekking tot een aanvraag om een omgevingsvergunning als de aanvraag betrekking heeft op:

- a. een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a of b, van bijlage III,
- b. een wateractiviteit waarvoor het op grond van artikel 3.3 bevoegd zou zijn op de aanvraag te beslissen.

Artikel 3.8d (advies en instemming omgevingsvergunning provincie) [artikelen 16.15 en 16.16 Ow]

1. Gedeputeerde staten zijn adviseur met betrekking tot een aanvraag om een omgevingsvergunning als de aanvraag betrekking heeft op:

- a. een afwijkactiviteit als bedoeld in artikel 16.15, vierde lid, onder b, van de wet,
- b. een rijksmonumentenactiviteit voor zover het betreft een ander monument dan een archeologisch monument als dat buiten de krachtens de Wegenverkeerswet 1994 vastgestelde bebouwde kom is gelegen in de gevallen, bedoeld in artikel 3.8g, eerste lid, onder a,
- c. Een ontgrondingsactiviteit als bedoeld in artikel 3.4, onder b, waarbij minder dan 100.000 m³ in situ wordt ontgraven,

⁵ Eventueel nog nader specificeren aan de hand van de verschillende onderdelen van dat artikel.

- d. een milieubelastende activiteit met betrekking tot een mijnbouwwerk als die activiteit omvat het ondergronds opslaan van afvalstoffen die van buiten het mijnbouwwerk afkomstig zijn, of van gevaarlijke stoffen,
 - e. Een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een burgerluchthaven van regionale betekenis of een lokale spoorweg,
 - f. Een Natura 2000-activiteit of een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 3.4, onder e,
 - g. Een activiteit als bedoeld in artikel 5.4 van de wet waarvoor in de omgevingsverordening is bepaald dat een omgevingsvergunning is vereist,
 - h. Een wateractiviteit waarvoor zij op grond van artikel 3.3 bevoegd zouden zijn op de aanvraag te beslissen.
2. Gedeputeerde staten zijn ook adviseur als het betreft een aanvraag om een omgevingsvergunning waarvoor zij op grond van artikel 3.6, eerste lid, onder a, bevoegd gezag zouden zijn geweest maar dat op grond van artikel 3.6, tweede lid, onder a, of artikel 3.6, derde lid, onder a, vanwege de betrokkenheid van een of meer van Onze Ministers niet zijn.
3. De voorgenomen beslissing op de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onder a, c, d, e, f en g, voor zover in dat laatste geval de activiteit betrekking heeft op een onderwerp waarvoor het provinciebestuur een toegedeelde taak voor de fysieke leefomgeving heeft, en het tweede lid, behoeft instemming van gedeputeerde staten.

Verwijzing op pagina 30 van de hoofdtekst
--

Artikel 3.12 (voorbereidingsprocedure omgevingsvergunning) [artikel 16.65, eerste lid Ow]

1. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag om een omgevingsvergunning, als de aanvraag geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op de volgende activiteiten:
- a. de rijksmonumentenactiviteit voor zover voor die activiteit krachtens artikel 16.15 van de wet een adviseur is aangewezen,
 - b. de milieubelastende activiteit voor het exploiteren van een ippc-installatie en een Seveso-inrichting, als bedoeld in artikel 5 van bijlage III,
 - c. de milieubelastende vergunningplichtige activiteit voor afvalbeheer als bedoeld in onderdeel f bij artikel 5a van bijlage III,
 - d. de milieubelastende vergunningplichtige activiteit voor installaties voor vergassing en vloeibaarmaking in de energie-industrie, als bedoeld in onderdeel a bij artikel 5a van bijlage III, 2. Deze bepaling is niet van toepassing op de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder c en d, als deze activiteiten alleen of voornamelijk worden uitgevoerd voor onderzoek, ontwikkeling en het testen van nieuwe methoden of producten gedurende minder dan twee jaar, tenzij aannemelijk is dat zij een aanzienlijk nadelig effect hebben op milieu en gezondheid.

Het voornemen is om artikel 16.65 bij de Invoeringswet aan te vullen met een artikellid waarbij het bevoegd gezag op verzoek van de aanvrager afd. 3.4 van de Awb toepast. Daarnaast wordt een nieuw artikellid overwogen dat de wettelijke basis biedt om (beperkt) categorieën van gevallen aan te wijzen waarbij het bevoegd gezag kan bepalen dat afd. 3.4 van de Awb van toepassing is op de voorbereiding van de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning. Om welke categorieën van gevallen het zou moeten gaan is nog onderwerp van onderzoek. Het zal in ieder geval milieubelastende activiteiten betreffen (zie artikel 5a van bijlage II) die “een aanzienlijk milieueffect kunnen hebben”.

Verder wordt nagedacht over aanpassing van artikel 5.35 van de wet (bij Invoeringswet) in die zin dat het niet mogelijk is om maatwerkvoorschriften te verbinden aan een omgevingsvergunning. Afwijken van algemene regels is dan alleen mogelijk via vergunningvoorschriften. Artikel 16.65, tweede lid, van de wet, regelt dat afdeling 3.4 ook van toepassing is op de wijziging of intrekking van een omgevingsvergunning als op de oorspronkelijke beslissing op de aanvraag ook afdeling 3.4 van toepassing was (zie voor gevallen bovenstaand artikel 3.12, eerste lid, van dit besluit). Als de wijziging betrekking heeft op het toevoegen of veranderen van vergunningvoorschriften die de algemene regels aanvullen of daarvan afwijken is het niet wenselijk dat afdeling 3.4 daarop van toepassing is. Afdeling 3.4 van de Awb is dan te zwaar en beter zou zijn de reguliere procedure van toepassing te verklaren. Bij de eventuele wijziging van artikel 5.35 zal ook nagedacht worden over de

vraag of, en zo ja, hoe artikel 16.65 moet worden aangepast. Eventuele wijzigingen van het Omgevingsbesluit naar aanleiding hiervan zullen worden doorgevoerd via het Invoeringsbesluit.

Verwijzing op pagina 31 van de hoofdtekst

Artikel 3.3 (bevoegd gezag aanvraag één wateractiviteit) [artikel 5.9 Ow]

Op de aanvraag om een omgevingsvergunning die betrekking heeft op één wateractiviteit beslist: a. het dagelijks bestuur van het waterschap bij:

1°. Een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk met betrekking tot een regionaal water als bedoeld in artikel 6⁶ van bijlage III,

2°. Een activiteit als bedoeld in artikel 5.3 van de wet waarvoor in de waterschapsverordening is bepaald dat een omgevingsvergunning is vereist, b. gedeputeerde staten bij een wateronttrekkingsactiviteit als bedoeld in artikel 8, eerste lid, aanhef en onder a en b, van bijlage III, c. Onze Minister bij:

1°. Een wateractiviteit met betrekking tot een rijkswater,

2°. Een stortingsactiviteit op zee die plaatsvindt vanaf een in Nederland geregistreerd vaartuig of luchtvaartuig dat zich buiten Nederland en de exclusieve economische zone bevindt.

⁶ Eventueel nog nader specificeren aan de hand van de verschillende onderdelen van dat artikel.

Bijlage E Omgevingsbesluit (NvT)

De gebruikte tekst uit nota van toelichting van het Omgevingsbesluit is hieronder opgenomen. De hoofdtekst verwijst naar een paginanummer van deze bijlage. Deze bijlage verwijst weer naar een paginanummer uit het de nota van toelichting van het Omgevingsbesluit.

Verwijzing op pagina 17 van de hoofdtekst
--

Pagina 25 Omgevingsbesluit (NvT)

milieubelastende activiteiten waarvoor ook een vergunningplicht geldt, zoals lozingen vanuit IPPC-installaties. In deze gevallen zijn de lozingsactiviteit en de milieubelastende activiteit zo met elkaar verweven, dat het decentraal reguleren van de lozingsactiviteit tot verwarring en extra lasten aan de zijde van initiatiefnemers zou leiden. Voor zover het hierbij ging om vergunningplichtige lozingen van water in regionale wateren, werden deze voorheen geheel in de waterschapsverordening geregeld, terwijl voor lozingen van stoffen en warmte rijksregelgeving bestond. Voor initiatiefnemers werkt dit verwarrend, omdat het feitelijk gaat om één stroom van water met daarin stoffen en restwarmte, afkomstig uit één lozingspunt. Eén uniforme vergunningplicht voor alle lozingen in regionale wateren die samenhangen met vergunningplichtige milieubelastende activiteiten werkt de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht in de hand.

Omdat de Waterwet uitging van het principe ‘vergunningplichtig, tenzij’ voor stoffen en warmte, had de vergunningplicht voor lozingsactiviteiten in theorie een enorm toepassingsbereik. Veel relatief kleine lozingen die niet algemeen waren geregeld werden feitelijk gedoogd door de waterbeheerders. Aan deze praktijk is dankzij de omkering van de vergunningplicht een einde gekomen. Bovendien biedt de omkering de mogelijkheid voor decentralisatie. Voor alle lozingsactiviteiten in regionale wateren die niet als vergunningplichtig zijn aangewezen in het Omgevingsbesluit en niet uitputtend worden geregeld in het Besluit activiteiten leefomgeving, kan het waterschap een vergunningplicht instellen in de waterschapsverordening. Hieronder vallen ook lozingen van stoffen en warmte, waarvoor voorheen een vergunningplicht gold op grond van de Waterwet.

Lozingsactiviteiten in rijkswateren

Voor de aanwijzing van vergunningplichtige lozingsactiviteiten die samenhangen met milieubelastende activiteiten is voor rijkswateren en regionale wateren eenzelfde lijn gehanteerd. Hierdoor maakt het voor lozingen vanuit vergunningplichtige milieubelastende activiteiten, zoals lozingen vanuit IPPC-installaties, niet uit of er op een rijkswater of een regionaal water wordt geloosd. In beide gevallen geldt dezelfde vergunningplicht, en geldt voor IPPC-installaties en Seveso-inrichtingen de verplichte coördinatie tussen de vergunning voor lozingsactiviteiten en de vergunning voor de milieubelastende activiteit. Er is in het Omgevingsbesluit zeer terughoudend omgegaan met het aanwijzen van overige vergunningplichtige lozingsactiviteiten in rijkswateren. Aangewezen zijn alleen lozingen met een mogelijk aanzienlijk effect op het oppervlaktewaterlichaam en de goede chemische en ecologische toestand daarvan, zoals lozingen van meer dan 5000 m³ water per uur. Ook aangewezen zijn lozingen van stoffen, waarvoor op grond van de kaderrichtlijn water voorafgaande regulering vereist is en waarvoor geen algemene regels gelden, zoals lozingen ten gevolge van het vervaardigen van A-stoffen, lozingen als gevolg van schieten op de Noordzee en de Waddenzee en lozingen als gevolg van het gebruik van aangroeiwerende verf op schepen.

Lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk

Bij rechtstreek lozen op een zuiveringstechnisch werk volgt het afvalwater dezelfde route als bij lozen op een vuilwaterriool, behalve dat het niet via een rioolstelsel wordt aangevoerd. Het afvalwater wordt gezuiverd in het zuiveringstechnisch werk waarna het geloosd wordt op

het oppervlaktewater. De vergunningplicht voor lozen op het vuilwaterriool wordt bepaald door de vergunningplicht voor de milieubelastende activiteit waarvan het afvalwater afkomstig is. Gezien de overeenkomst in de lozingsroute wordt voor de vergunningplicht voor rechtstreeks lozen op een zuiveringstechnisch werk aangesloten op de vergunningplicht voor milieubelastende activiteiten. In verreweg het merendeel van de gevallen is het vuilwaterriool een rioolstelsel in beheer bij de gemeente in het kader van hun zorgplicht voor de inzameling van stedelijk afvalwater. Voor het lozen vanuit een gemeentelijk rioolstelsel op een zuiveringstechnisch werk stelt de Omgevingswet, in navolging van de Waterwet en de Wet milieubeheer, geen regels. Gemeente en waterschap regelen dit onderling, ter uitwerking van hun zorgplichten op grond van de richtlijn stedelijk afvalwater.

Verwijzing op pagina 20 van de hoofdtekst

Pagina 34 Omgevingsbesluit (NvT)

zijn gevestigd één bevoegd gezag aan zet is, ongeacht wanneer deze worden aangevraagd. Inhoudelijk komt deze regeling overeen met de 'eens bevoegd gezag, altijd bevoegd gezag' regeling uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Het aanwijzen van één bevoegd gezag voor deze bedrijven zorgt dat er voor zowel de bedrijven zelf als voor belanghebbenden één aanspreekpunt is in geval van overlast of problemen, en draagt daardoor bij aan de helderheid en gebruiksvriendelijkheid van de regelgeving.

3.3.2.5 Bevoegd gezag bij wateractiviteiten

De Omgevingswet bepaalt dat de waterbeheerder of de provincie bevoegd gezag is voor wateractiviteiten. In het Omgevingsbesluit wordt de nadere bevoegdheidsverdeling tussen waterschap, provincie en minister van IenM geregeld. De bevoegdheidsverdeling voor *enkelvoudige* wateractiviteiten is identiek aan de bevoegdheidsverdeling op grond van de voormalige Waterwet. De provincie is bevoegd gezag voor grote grondwateronttrekkingen en onttrekkingen ten behoeve van bodemenergiesystemen, de waterschappen zijn bevoegd gezag voor wateractiviteiten met betrekking tot regionale wateren, inclusief de zaken die zij zelf in de waterschapsverordening reguleren, en de minister van IenM is bevoegd gezag voor wateractiviteiten met betrekking tot de Rijkswateren.

Voor *meervoudige* wateractiviteiten is het uitgangspunt 'decentraal, tenzij' uit de Omgevingswet gevolgd. Daarom gaat het Omgevingsbesluit uit van de hoofdregel: 'waterschap, tenzij'. Op deze hoofdregel worden slechts twee uitzonderingen gemaakt. De eerste uitzondering gaat om werkzaamheden die aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door een beheerder anders dan het waterschap behelzen. Dergelijke werkzaamheden werden op grond van de Waterwet via een projectplan gereguleerd. De figuur van het projectplan is met de Omgevingswet vervallen, en het projectbesluit is als instrument verhoudingsgewijs zwaar voor veel van dit soort werkzaamheden. Naar verwachting zullen waterbeheerders er daarom voor kiezen om voor weinig ingrijpende aanleg- of wijzigingswerken gebruik te maken van de omgevingsvergunning voor wateractiviteiten. Wanneer voor eigen werken van provincie of Rijk een vergunning zou moeten worden aangevraagd bij het waterschap, zou dit de regeling ten opzichte van die op grond van de Waterwet aanmerkelijk complexer maken. Immers, in plaats van één bevoegd gezag voor het projectplan zouden er dan twee bevoegde gezagen aan zet zijn. Om die reden is ervoor gekozen voor deze situaties een uitzondering te maken op de hoofdregel dat het waterschap bevoegd is voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten. De tweede uitzondering gaat om grote grondwateronttrekkingen, waarvoor de provincie bevoegd gezag is. Deze keuze is gebaseerd op het feit dat combinaties van aanvragen met betrekking tot andere wateractiviteiten en een grondwateronttrekking waarvoor de provincie bevoegd gezag is weinig voorkomen in de praktijk, en zo dat al voorkomt, de grondwateronttrekking daarbij doorgaans van doorslaggevend belang is en het meest complexe deel van de vergunning vormt. Het maken van een uitzondering op de hoofdregel

‘waterschap, tenzij’ leidt hierdoor tot een doelmatiger en doeltreffender uitvoering van taken op grond van de wet.

Deze regeling in het Omgevingsbesluit is het spiegelbeeld van de voorgaande regelgeving. Op grond van het Waterbesluit gold voorheen de hoofdregel: “hoogste bevoegd gezag beslist, tenzij”. In het kader van het Bestuursakkoord Water waren afsprakenafspraken gemaakt over de invulling van dit “tenzij”: dit was van toepassing wanneer één van de activiteiten een beperkingengebiedactiviteit was met betrekking tot een primaire waterkering in beheer bij een waterschap. In de praktijk bleek het in de meeste gevallen van meervoudige wateractiviteiten te gaan om combinaties van beperkingengebiedactiviteiten met betrekking tot een primaire waterkering in beheer bij een waterschap en beperkingengebieden rond oppervlaktewaterlichamen in beheer bij het Rijk. Hierdoor was het aantal gevallen waarin de uitzondering van toepassing was de facto groter dan het aantal situaties waarin de hoofdregel ‘hoogste bevoegd gezag beslist, tenzij’ gold. Bovendien verdroeg de hoofdregel zich slecht met het subsidiariteitsbeginsel zoals dat is vastgelegd in artikel 2.3 van de Omgevingswet.

Verwijzing op pagina 21 en 22 van de hoofdtekst

P. 35 Omgevingsbesluit (NvT)

3.3.2.6 Flexibiliteitsregeling

De Omgevingswet bevat in artikel 5.16 de mogelijkheid voor bestuursorganen om bevoegdheden met betrekking tot vergunningen aan elkaar over te dragen. In het Omgevingsbesluit worden geen nadere beperkingen gesteld aan deze mogelijkheid voor wat betreft het soort vergunning of het bestuursorgaan aan wie kan worden overgedragen. Overdracht van bevoegdheden tussen bestuursorganen is mogelijk ongeacht de vraag of het gaat om enkelvoudige of meervoudige activiteiten, en ongeacht om welke vergunningplichtige activiteit het gaat. Wel stelt andere wetgeving beperkingen aan de mogelijkheden tot het overdragen van bevoegdheden tussen bestuursorganen: waterschappen zullen op grond van de Waterschapswet geen taken buiten hun functionele pakket mogen aannemen. Bovendien moet door beide bestuursorganen rekening worden gehouden met artikel 2.3 van de wet (subsidiariteitsbeginsel).

In het Omgevingsbesluit wordt geregeld dat overdracht van bevoegdheden is toegestaan in individuele gevallen en voor een logisch samenhangend geheel van activiteiten, zoals één project of bedrijventerrein. Het is dan dus **niet** mogelijk op voorhand een onbegrensde categorie van activiteiten bij delegatiebesluit aan een ander bevoegd gezag over te dragen (zoals alle bouwvergunningen, of alle vergunningen voor afwijkactiviteiten). In principe is de bevoegdheidstoedeling die in het Omgevingsbesluit wordt opgenomen toereikend: deze zal naar verwachting in veruit de meeste gevallen aan de behoeftes in de praktijk voldoen en leiden tot een doelmatige en doeltreffende uitoefening van taken op grond van de wet. De flexibiliteitsregeling is bedoeld voor die uitzonderingsgevallen, waarin de bevoegdheidsverdeling zoals opgenomen in het Omgevingsbesluit toch onhandig uitpakt in de praktijk. Hiermee wordt bevoegde bestuursorganen meer ruimte geboden om te komen tot lokaal maatwerk dan op grond van de voorgaande regelgeving mogelijk was. Van de wetten die op zijn gegaan in de Omgevingswet kende alleen de Waterwet een vergelijkbare mogelijkheid tot bevoegdheidsoverdracht. De bestuurlijke afwegingsruimte wordt dus aanzienlijk vergroot.

Verder wordt in het Omgevingsbesluit geregeld dat toepassing van artikel 5.16 van de Omgevingswet aan de aanvrager/vergunninghouder en betrokken partijen (bijvoorbeeld zij die al een bezwaar of beroep hebben ingediend) moet worden medegedeeld. Zo wordt voorkomen dat zij zich richten tot het verkeerde bestuursorgaan. Dit komt de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak van de uitvoeringsregelgeving ten goede. Bekendmaking van het

delegatiebesluit is al verplicht op grond van de Awb, hier is geen aanvullende regeling voor nodig.

Clusteren van milieubelastende activiteiten

De keus om regels te stellen voor milieubelastende activiteiten, als alternatief voor het begrip inrichting, heeft bij het bedrijfsleven tot een vraag geleid over de mogelijkheid voor bedrijven om hun activiteiten op een locatie te clusteren en als één geheel te organiseren. Deze activiteitenclustering van de bedrijfslocatie kan milieuhygiënische voordelen bieden, als de desbetreffende bedrijven de beschikbare milieugebruiksruimte onderling verdelen. Daarbij kunnen zij ook onderling regelen dat ieder bedrijf deelneemt aan gezamenlijke voorzieningen. Ook zorgt de clustering ervoor dat milieunormen en risicocontouren buiten het terrein kunnen gaan gelden, maar niet ten opzichte van de bedrijfsactiviteiten op het terrein. Vanuit het belang van de fysieke leefomgeving kan het dus wenselijk zijn om een clustering van milieubelastende activiteiten na te streven. Tegelijkertijd is het niet de bedoeling dat de overheid in de keuzevrijheid van initiatiefnemers treedt om zich wel of niet met andere bedrijven op een specifiek terrein te vestigen als een cluster van activiteiten. Het is ook onmogelijk op rijksniveau te bepalen wat op welk bedrijventerrein het belang van de fysieke leefomgeving is en hoe dat het best is te reguleren. Daarom is ervoor gekozen de lokale overheden in staat te stellen om te beoordelen of het doelmatig is dat bepaalde milieubelastende activiteiten als een cluster worden beschouwd, in het belang van de leefomgeving.

Op grond van de Omgevingswet kan het bevoegd gezag voor de leefomgeving clustering van

Bijlage F Interview I. Kabbouti en K. Lap

Meneer Kabbouti is jurist op de afdeling Planadvies en Vergunningen van Waterschap Aa en Maas. Zoals in bijlage B reeds is vermeld, is mevrouw Lap coördinator en jurist op de afdeling Planadvies en Vergunningen van Waterschap Aa en Maas. Beide juristen zijn op de hoogte van de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet.

Tijdens dit interview is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'. Hierbij is gewerkt met een lijst met onderwerpen. Onderstaande onderwerpen zijn tijdens het interview besproken.

Vraag: Met de komst van de Omgevingswet dient door het waterschap een waterschapsverordening te worden opgesteld. Onder andere de Keur zal overgaan in de waterschapsverordening. Welke onderwerpen zullen, naar jullie verwachting, in de waterschapsverordening worden verankerd?

Antwoord K: De algemene regels. Hiernaast hebben we veel documenten, uitgangspunten, beleidspunten, nota's, memo's die kunnen worden overgebracht naar de verordening. Zo is er bijvoorbeeld beleid opgesteld, maar dat beleid is nog niet gepubliceerd. Of memo's die zijn opgesteld, maar niet juridisch zijn afgetikt. Dat kan straks dus in de verordening of in de beleidsregels bijbehorend bij de verordening. Verbodsbepalingen moeten helder worden opgenomen. Er moet worden gebundeld. Hiervoor kan een inventarisatieronde bij Integraal Beleid plaatsvinden. Zij kijken wat behouden moet worden en wat dubbel is geregeld. Verder kan in de waterschapsverordening worden verwezen naar een apart document met beleidsregels. Dat zorgt voor meer flexibiliteit.

Vraag: Zie je voor of nadelen van de waterschapsverordening?

Antwoord K: De integrale legger op grond van de waterschapswet en op grond van de Waterwet gaat straks uit elkaar. Ik ben benieuwd hoe dat gaat. Ik ben zelf een voorstander van een aparte legger. Een voordeel is de bundeling van losse documenten. Ook zal de waterschapsverordening steeds moeten worden geactualiseerd en bekeken moeten worden op doelmatigheid. Dat is een hele goede actie.

Vraag: Door wie geschiedt die actualisatie dan?

Antwoord K: Dossierplanhouders zullen dan kijken of de waterschapsverordening geactualiseerd is of niet. Die actualisatie dienen zij dan in de gaten te houden.

Vraag: Ik ga nu een aantal bepalingen noemen. Ik vraag me af wat van de bepalingen vinden en of jullie denken dat hiervan gebruik kan worden gemaakt. De flexibiliteitsregeling. Met de flexibiliteitsregeling kunnen bevoegdheden worden overgedragen.

Antwoord I: In principe hebben we zoiets al op grond van de Waterwet. Het is fijn dat het er is. Bij activiteiten die betrekking hebben op waterkeringen kan het worden toegepast. Rijkswaterstaat zegt vaak: dit is jullie kering. Er gebeurt iets op de kering van jullie en op onze waterloop. Alles kan dan in één vergunning. Vaak schrijft het andere orgaan een advies en dat nemen we mee. Dat is de huidige situatie. Het komt wel eens voor, dus fijn dat het er is.

- Vraag:** **De gelijkwaardigheidsbepaling. Wat vinden jullie daarvan?**
Antwoord K: Ik ben hier wel een voorstander van, maar: het toepassen van een gelijkwaardigheidsbepaling kan impliceren dat je de regels niet goed hebt opgesteld. Je hebt een middelvoorschrift opgenomen en niet een doelvoorschrift. Je moet goed afwegen waar je voor kiest: doel of middel en gelijkwaardigheid. Waarom los je dit niet op door meteen een doelvoorschrift op te nemen, waardoor de gelijkwaardigheidsbepaling niet benodigd is. Hierbij is niet van belang hoe je een activiteit uitvoert. Van belang is dat je het doel bereikt en dus de activiteit uiteindelijk uitvoert. Soms is het niet mogelijk om dit te doen, dus in dit geval kan het wel een oplossing zijn. Als het gaat om middelen waarbij de technieken heel snel gaan of bij ecologische gebieden kan het wel handig zijn. Hier staat namelijk het doel voorop. De vraag is wel: hoe weet je nu of het gelijkwaardig is? Wie gaat dat bepalen?
- Vraag:** **De experimenteerbepaling?**
Antwoord I + K: Geen voorstander van bij lozingen. Je kunt het niet meer terugdraaien. Het water zit erop. Je kunt het monitoren en uiteindelijk gaat het misschien wel weg, maar dat is lastig. Bij keringen is het makkelijk om het terug te draaien. Bij een experiment hoop je dat het goed uitpakt, maar de kans bestaat dat dat niet zo is.
- Vraag:** **Maatwerkregels?**
Antwoord K: Ik ben hier wel een voorstander van, maar je moet er wel aan denken dat er niet voor niets landelijke regelgeving bestaat.
- Vraag:** **Maatwerkvoorschriften?**
Antwoord K: In de eigen regels ben ik er wel voorstander van. Je kunt dereguleren. Wel moeten er redenen zijn om het echt te doen. Bij een dam met duiker is het wel handig. Door die voorschriften kun je vragen dat de diameter van de dam met duiker hetzelfde is als een andere dam en duiker.
- Vraag:** **Samenwerking met gemeenten wordt na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nog) belangrijker. Hoe zie jij die samenwerking voor je?**
Antwoord K: Ik denk dat we meer bij elkaar over de vloer zullen komen. Meer afstemmen met vergunningen. Vaker afspreken over termijnen. Als wij krap in de tijd zitten en iets later aan de gemeente afleveren, dan heeft dat ook invloed op het proces van de gemeente en andersom.
Antwoord I: Dat worden wel onderlinge, vaste afspraken, anders handelt iedereen op zijn of haar gevoel.
- Vraag:** **Over welke onderwerpen dienen afspraken te worden gemaakt met gemeenten?**
Antwoord K: Over termijnen en wat we van elkaar verwachten. Dit kan per gemeente verschillen. De wijze waarop zij iets aangeleverd willen hebben, een bepaald format. Naar wie ga je toe als er iets fout gaat. Het moet helder zijn waar je terecht kunt.

Vraag: **Verwacht je bepaalde knelpunten in het kader van de samenwerking met gemeenten? Zo ja; welke?**

Antwoord K: Ja, want je zit niet bij elkaar in een gebouw. Je hebt sneller een misverstand.

Antwoord I: Op het gebied van termijnen hoeven er misschien geen knelpunten te zijn. Je maakt daar dan onderlinge afspraken over. Dus wat doe je als zich een knelpunt voordoet? Wat als een advies niet op tijd wordt verleend, wat doen we dan? Dat is ook het lastige. Verbinden we er bepaalde consequenties aan, indien de afspraken niet worden nageleefd?

Bijlage G Interview F.A.G. Groothuijse

De heer Groothuijse is hoofddocent aan de Universiteit Utrecht. In 2012 schreef de heer Groothuijse een artikel over de positie van het waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet.⁷ Om te bekijken hoe de huidige kijk op de positie van het waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet is, is de heer Groothuijse op 9 mei 2016 geïnterviewd.

Tijdens dit interview is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'. Hierbij is gewerkt met een vragenlijst.

Vraag: Wat vindt u van de positie van het waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet?

Antwoord: De positie zal naar verwachting niet veranderen binnen de Omgevingswet. De taakverdeling blijft hetzelfde. De vraag is of de positie wel voldoende is geborgd. De bevoegdheid te beslissen op watervergunningaanvragen liggen namelijk vast in een AMvB. Dit is dus niet op wetsniveau vastgelegd. Dit kan 'gevaarlijk' zijn voor het waterschapsbestuur. Een AMvB is namelijk relatief eenvoudig te wijzigen. Door het in een wet vast te leggen, veranker je de positie beter.

De officiële AMvB's zijn er nog niet en hierin wordt bepaald in welke gevallen de omgevingsvergunning kan worden verleend. Die vergunning is een belangrijk instrument. Hiermee kunnen verontreinigende activiteiten of activiteiten in buurt van keringen worden gereguleerd. Het is cruciaal dat waterschappen daar bevoegd voor blijven.

Op grond van het huidige recht staat de watervergunning nog los van de omgevingsvergunning. Burgers weten soms dus niet waar zij aan toe zijn, omdat voor twee activiteiten aparte toestemming benodigd is. Voor de leek is dat moeilijk te begrijpen. Er zit wel een filosofie achter, namelijk de functionele taak van het waterschap. Een eigen financiering, eigen bevoegdheden. Het is goed dat het waterschap deze bevoegdheid heeft en het is van belang dat het waterschap na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de vergunningen voor water blijft verlenen. Uiteindelijk zullen de lozingsactiviteiten waarschijnlijk in de waterschapsverordening geregeld worden, omdat het lozingsverbod niet meer het uitgangspunt zal zijn. Hierdoor krijg je meer afwegingsruimte, meer bevoegdheden en meer beleidsvrijheid. En je bent niet meer afhankelijk van het Rijk. Momenteel zijn die lozingen uitputtend geregeld in de wet. Maar aan de andere kant: als je meer mogelijkheden hebt om te reguleren, moet je ook meer zelf gaan doen. Je moet gaan bepalen hoe streng regels moeten en mogen zijn. Dat kost veel tijd.

⁷ F.A.G. Groothuijse, 'Integratie van de Waterwet in de Omgevingswet', *Milieu & Recht*, 2012/81.

Vraag: De Omgevingswet biedt flexibiliteit. Zo zijn er verschillende mogelijkheden in het leven geroepen om flexibiliteit te creëren. Een voorbeeld is de flexibiliteitsregeling waarbij bevoegdheden kunnen worden overgedragen. Wat vindt u nu van de flexibiliteitsregeling en denkt u dat dit instrument in praktijk gunstig kan zijn voor het waterschapsbestuur?

Antwoord: Op grond van de Waterwet bestaat een soortgelijke regeling: artikel 6.17 van de Waterwet. Juridisch gezien, is het wel een raar figuur. Bestuursorganen beslissen onderling dat de bevoegdheid overgaat, terwijl die bevoegdheid eigenlijk vaststaat in de wet. Vanuit een staatsrechtelijk oogpunt is dat niet geheel zuiver. Je moet dus niet lichtvaardig omgaan met de flexibiliteitsregeling. Wel kan ik me voorstellen dat het handig kan zijn in de praktijk. Bij samenloop van bevoegdheden wisselen waterbeheerders onderling bevoegdheden uit op grond van de Waterwet. Straks wordt de reikwijdte groter, omdat je ook bevoegdheden kan overdragen aan andere bestuursorganen. Dat is wel een verschil.

Vraag: Een ander instrument is de gelijkwaardigheidsbepaling. Van algemene regels kan worden afgeweken, indien de activiteit kan worden uitgevoerd door gelijkwaardige maatregelen te nemen. Wat vindt u van deze bepaling en denkt u dat dit instrument in de praktijk gunstig kan zijn voor het waterschapsbestuur?

Deze bepaling zit nu ook in het Activiteitenbesluit, dus zo spannend is dat niet. Oordeel moet wel zijn of het gelijkwaardig is.

Vraag: Hetzelfde geldt voor de experimenteerbepaling. Bij wijze van een experiment kan worden afgeweken van algemene regels. Wat vindt u van deze bepaling en denkt u dat dit instrument in de praktijk gunstig kan zijn voor het waterschapsbestuur?

Antwoord: Wanneer deze bepaling kan worden toegepast, wordt geregeld in een AMvB. Het kan flexibiliteit bieden als het waterschap een experiment wil uitvoeren. Lijkt me meer iets voor op rijksniveau.

Vraag: Samenwerking met gemeenten wordt nog belangrijker binnen de Omgevingswet. Vooral nu het college in beginsel het eerste aanspreekpunt zal zijn voor de initiatiefnemer. Wat vindt u belangrijk voor een succesvolle samenwerking met gemeenten?

Antwoord: In de huidige praktijk kan een aanvrager de gemeente ook benaderen als eerste uitspreekpunt. Als dit gebeurt, gaat het wel eens mis. Gemeenteamttenaren zien soms niet dat er wateraspecten zijn en zij sturen dit vervolgens niet door. Het zou goed zijn als alle vergunningen worden gecoördineerd als bijvoorbeeld sprake is van een wateractiviteit en een andere activiteit. Straks kan de initiatiefnemer namelijk ook een vergunning aanvragen voor slechts één activiteit. Wat lost dat op ten opzichte van de huidige situatie? Bij de samenwerking zal er procedureel denk ik niet veel veranderen. Wel gaat de aanvrager dus zelf bepalen of hij één of meerdere omgevingsvergunningen aanvraagt. Gemeenten en waterschappen moeten elkaars bevoegdheden kennen en elkaar vroegtijdig betrekken in het proces. Communicatie, inzicht hebben in elkaars belangen, bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. Dat is van belang. En na de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft dat van belang.

Bijlage H Interview J. Jansen

In het kader van de Omgevingswet wordt bij Waterschap Aa en Maas twee sporen gehanteerd: het beïnvloedingsspoor en het implementatiespoor.

- » Binnen het *beïnvloedingsspoor* wordt gekeken naar mogelijkheden om aan de stelselherziening van de Omgevingswet iets te veranderen. Er wordt bekeken of bijvoorbeeld nog invloed kan worden uitgeoefend op de herziening via de Uni van Waterschappen. De Uni van Waterschappen (UVW) is een koepelorganisatie waarin de Nederlandse waterschappen zijn verenigd. De UVW behartigt de belangen van alle waterschappen in Nederland.
- » Binnen het *implementatiespoor* wordt bekeken op welke wijze de Omgevingswet zal worden geïmplementeerd.

De heer Jansen is senior beleidsadviseur Integraal Beleid (IB) en houdt zich bezig met het beïnvloedingsspoor. Gelet op de kennis van de heer Jansen op het gebied van de Omgevingswet is hij ten behoeve van het onderzoek op 21 april 2016 geïnterviewd.

Tijdens dit interview is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'. Hierbij is gewerkt met een lijst met onderwerpen. Onderstaande onderwerpen zijn tijdens het interview besproken. Indien nodig werd geacht, is een aanvullende vraag gesteld.

Flexibiliteitsregeling

Vraag: Wat vind je van de flexibiliteitsregeling?

Antwoord: Het is goed dat de regeling er is. Bevoegdheden kunnen op deze manier decentraal worden neergelegd. Men bepaalt door wie een besluit het beste kan worden genomen. Hiervoor moet wel in overleg worden gegaan met gemeenten. Dit is wel een zorgpunt. Met name voor indirecte lozingen, omdat hiervoor afstemming benodigd is. Door de regeling kan de flexibiliteit toenemen.

Vraag: Denk je dat daadwerkelijk gebruik zal worden gemaakt van de flexibiliteitsregeling?

Antwoord: Grotere gemeenten zullen minder snel geneigd bevoegdheden over te dragen. Zij beschikken zelf over capaciteit en deskundigheid. Kleinere gemeenten zullen, naar verwachting, bevoegdheden sneller overdragen. Deze gemeenten beschikken namelijk sneller over minder capaciteit en deskundigheid op bepaald specifiek gebied.

Gelijkwaardigheidsbepaling

Vraag: Wat vind je van de gelijkwaardigheidsbepaling?

Antwoord: Wat ik me direct afvraag bij deze bepaling is het volgende. Hoe toon je nu aan dat het daadwerkelijk gaat om een gelijkwaardige maatregel? De verplichting tot uitvoeren van onderzoek wordt binnen de Omgevingswet minder zwaar voor het waterschap. Hierbij vraag ik me dan af hoe kan worden aangetoond dat het wel gaat om een gelijkwaardige maatregel. En wie toont dit aan? De initiatiefnemer? Deze punten kunnen op gespannen voet gaan staan met het doel van de wet. Ik vraag me af of het doel voldoende wordt geborgd door het verminderen van de onderzoeksplicht.

Experimenteerbepaling

Vraag: Wat vind je van de experimenteerbepaling?

Antwoord: Experimenteren met lozingen is misschien niet een pré. Of hier in de sfeer van experimenten kan worden afgeweken, kan ik nu niet beoordelen. Wel moet er wederom een bepaalde onderbouwing zijn. Waarom is gekozen voor dit experiment? Waarom draagt het bij aan de fysieke leefomgeving?

Vergunningvoorschriften

Vraag: Zal door het opnemen van vergunningvoorschriften de reikwijdte van de bevoegdheden worden vergroot?

Antwoord: Als je als bevoegd gezag bij vergunningvoorschriften kunt afwijken van algemene regels, dan kan dat de reikwijdte uitbreiden. Wel heeft het Europese Hof van Justitie in 2015 een arrest gewezen. Uit dit arrest blijkt dat een watervergunning niet mag worden verleend, indien de activiteit het wateroppervlaktelichaam verslechtert. In Nederland wordt een watervergunning zo nu en dan wel verleend, terwijl de activiteit het oppervlaktewaterlichaam verslechtert. Bij het toepassen van de vergunningvoorschriften, zoals bedoeld in de Omgevingswet, verdient dit arrest nog aandacht.

Vraag: Wat is het risico van het toepassen van vergunningvoorschriften?

Antwoord: Het verruimt misschien wel de bevoegdheid van het waterschapsbestuur, maar ook die van bestuursorganen van bijvoorbeeld de gemeente en de provincie. Dit hoeft niet altijd gunstig te zijn voor het waterschap.

Verschuiving bevoegdheden van AB naar DB

Vraag: Zijn er nog wijzigingen in het licht van de bevoegdheden van het waterschapsbestuur die je op het oog hebt?

Antwoord: Er zal een verschuiving van bevoegdheden plaatsvinden binnen het waterschapsbestuur. Een aantal bevoegdheden wordt neergelegd bij het algemeen bestuur. Zo zal het waterbeheerprogramma bij het dagelijks bestuur komen te liggen en niet meer bij het algemeen bestuur.

Meldingen

Vraag: Hoe sta je tegenover het uitgangspunt dat de vergunningplicht de uitzondering is?

Antwoord: Het waterschap kan straks afhankelijk gaan worden van meldingen door de ontwikkelingen die ontstaan door het uitgangspunt: minder vergunningplichtige activiteiten. Het risico hierbij is dat initiatiefnemers zelf een inschatting gaan maken of zij voldoen aan de algemene regels. Hierdoor komt er meer werk te liggen bij handhavers. Zij moeten immers bekijken of er overtredingen worden begaan.

Bijlage I Interview dijkgraaf L. Verheijen

De heer Verheijen is de dijkgraaf van Waterschap Aa en Maas. De heer Verheijen is tevens Eerste Kamerlid en is dus betrokken bij het wetgevingstraject van de Omgevingswet. Op 21 april 2016 is de heer Verheijen geïnterviewd.

Tijdens dit interview is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'. Hierbij is gewerkt met een vragenlijst. Hieronder zijn de vragen en de antwoorden uitgewerkt.

Vraag: Wat vindt u van de positie van het waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet?

Antwoord: Ik ben nog niet tevreden over de positie van het waterschapsbestuur. De betiteling als waterbeheerder doet te kort. De betiteling in de Omgevingswet moet zijn: het waterschapsbestuur. Er moet wel een onderscheid gemaakt worden tussen het Rijk en het waterschap.

Vraag: Op grond van de Omgevingswet zijn er verschillende mogelijkheden in het leven geroepen om flexibiliteit te creëren. Een voorbeeld is de flexibiliteitsregeling waarbij bevoegdheden kunnen worden overgedragen. Wat vindt u nu van de flexibiliteitsregeling en denkt u dat dit instrument in praktijk gunstig kan zijn voor het waterschapsbestuur?

Antwoord: Wat mij bevreest, is als de bevoegdheid van het waterschap om te beslissen op een aanvraag wordt overgedragen aan de gemeente. Daar waar het gaat om lozingen hebben gemeenten over het algemeen een gebrek aan specialisme op het gebied van de kwaliteit van oppervlaktewateren.

Vraag: Hetzelfde geldt voor de experimenteerbepaling. Bij wijze van een experiment kan worden afgeweken van algemene regels. Wat vindt u van deze bepaling?

Antwoord: De vraag is hoe je dan bekijkt of wordt voldaan aan de vereisten om het experiment te mogen uitvoeren. Je moet een monitoringssysteem hebben. Dat moet worden ondersteund door ICT. Hiermee kun je ook bekijken wat de toestand is in de omgeving.

En hoe zit dat dan met de onderzoekslast. Tussentijd moet je dus monitoren of het experiment wel bijdraagt aan de omgeving. Dat kost tijd. En hoe geschiedt die monitoring dan?

Dit brengt me op het punt van digitalisering. Kan iedereen straks wel begrijpen wat er in de digitale systemen staat? Het portaal is nu in ontwikkeling, maar wat nu als dat niet op orde komt. Je kunt je afvragen of de Omgevingswet dan wel kan functioneren. Wat is de terugvaloptie? Gemeenten zijn bijvoorbeeld nog niet ver met digitalisering. Is de gemeente wel klaar voor die grote digitale stap?

Vraag: Mijn laatste vraag omtrent flexibiliteit gaat over de maatwerkregels. Deze regels kunnen worden opgesteld in de waterschapsverordening en kunnen aanvullen op of afwijken van de regels in het omgevingsplan van de gemeente en de omgevingsverordening van de provincie. Wat vindt u hiervan?

Antwoord: Je krijgt wel een conflict. Stel dat gemeenten oude dieselauto's verbieden, maar bepalen dat je op de reiweg harder mag rijden, dan gaat de luchtkwaliteit alsnog achteruit. Je moet dus rekening houden met de gevolgen van het afwijken van regels.

Vraag: Samenwerking met gemeenten wordt nog belangrijker binnen de Omgevingswet. Vooral nu het college in beginsel het eerste aanspreekpunt zal zijn voor de initiatiefnemer. Stel nu dat bepaalde samenwerkingsafspraken worden gemaakt, welke onderwerpen zijn onmisbaar?

Antwoord: Wij moeten ons ook bewust zijn van de rol van de gemeente. Momenteel vinden twee keer per jaar bestuurlijke overleggen plaats. Tijdens deze overleggen worden alle relevante zaken met de gemeente doorgenomen. Maar we moeten ook op een meer informele manier samenkomen.

Bijlage J Besluit activiteiten leefomgeving

Verwijzing op pagina 26 en 27 van de hoofdtekst

HOOFDSTUK 2 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN EN LOZINGSACTIVITEITEN: ALGEMEEN

Afdeling 2.2 Bevoegd gezag

Artikel 2.5 (bevoegd gezag waterschap)

Het dagelijks bestuur van het waterschap is het bevoegd gezag voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk in beheer bij het waterschap.

Afdeling 2.4 Maatwerk

In deze afdeling wordt de mogelijkheid geboden aan het bevoegd gezag om maatwerkregels en maatwerkvoorschriften te stellen. Verplichtingen uit Europees of internationaal recht kunnen aanleiding zijn om deze mogelijkheid te beperken. Er wordt nog onderzocht bij welke onderwerpen zulke verplichtingen aan de orde zijn.

Artikel 2.9 (maatwerkregels)

1. Een maatwerkregel kan in het omgevingsplan, de omgevingsverordening of de waterschapsverordening worden gesteld over de onderwerpen in de hoofdstukken 3 tot en met 5.
2. Tenzij in die hoofdstukken anders is bepaald, kan met een maatwerkregel worden afgeweken van de artikelen van die hoofdstukken, met uitzondering van:
 - a. meldingsplichten, of
 - b. meet- of rekenmethoden.
3. Een maatwerkregel kan worden gesteld om de belangen, genoemd in artikel 2.3 te waarborgen of beschermen.

Bijlage K Interview L. van Breugel-Tienhoven

Mevrouw Van Breugel-Tienhoven is een juridisch medewerker op de afdeling Juridische zaken van Waterschap Aa en Maas en is met name bekend met de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet in het kader van projectplannen. Toch heeft mevrouw Van Breugel-Tienhoven tijdens het interview op 20 april 2016 een tweetal punten naar voren gehaald.

Tijdens dit interview is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'. Hierbij is gewerkt met een lijst met onderwerpen. De onderwerpen waarop door mevrouw Van Breugel-Tienhoven nader is ingegaan, staan hieronder.

Maatwerkvoorschriften

- Vraag: Op grond van de Omgevingswet kunnen maatwerkvoorschriften worden opgesteld. Wat vind je hiervan?
- Antwoord: Op het moment dat voorschriften in een beschikking worden opgenomen die afwijken van algemene regels, bestaat er een risico. Het risico is namelijk dat intensiever gebruik wordt gemaakt van rechtsbescherming. Men kan sneller geneigd zijn rechtsmiddelen aan te wenden, indien een activiteit is vrijgesteld onder de algemene regels en in een beschikking toch wordt afgeweken van die algemene regels.

Maatwerkregels

- Vraag: Met maatwerkregels kan door het dagelijks bestuur worden afgeweken van algemene regels van provincies en het Rijk in een eigen waterschapsverordening. Hoe denk je hierover?
- Antwoord: Ik vraag me af of de maatwerkregels binnen bepaalde kaders moeten worden opgesteld. Wellicht heeft de Omgevingswet dit geregeld.

Bijlage L Interview L. van de Wiel

Mevrouw Van de Wiel is een juridisch medewerker op de afdeling Handhaving van Waterschap Aa en Maas. Aan mevrouw Van de Wiel heb ik tijdens het interview op 19 april 2016 gevraagd welke aandachtspunten er zijn in het kader van de samenwerking met gemeenten en de procedurele aspecten van die samenwerking. Door te werken met een tweetal onderwerpen, is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'.

Onder andere aan de hand van dit interview zijn vragen opgesteld voor het interview met een beleidsadviseur water van de gemeente 's-Hertogenbosch. Met mevrouw Van de Wiel heb ik de onderstaande punten besproken.

Samenwerking met gemeenten

Vraag: Welke aandachtspunten zijn er in het kader van de samenwerking met gemeenten?

Antwoord: Samenwerken met gemeenten is belangrijk. Die samenwerking ziet bijvoorbeeld ook op het opstellen van regelgeving. We moeten bijvoorbeeld voorkomen dat er strijdigheden zitten in verschillende verordeningen. En hoe los je het op als die tegenstrijdigheden er al zijn? Dat is een punt van aandacht.

Procedurele aspecten

Vraag: Welke procedurele aspecten spelen een rol in de samenwerking?

Antwoord: De vraag is hoe die samenwerking met gemeenten wordt geborgd en welke samenwerkingsafspraken überhaupt kunnen worden vastgelegd over bijvoorbeeld procedures. Hoe wordt de bereikbaarheid van ambtenaren bijvoorbeeld geregeld? Ambtenaren die werken bij de gemeente en bij het waterschap zijn niet elke dag op kantoor. Mensen kunnen elkaar mislopen. Hoe zorgen we ervoor dat die bereikbaarheid goed geregeld wordt? Dat is lastig. Ik vraag me trouwens ook af of we er niet teveel vanuit gaan dat het digitale systeem alles vanzelf goed regelt. Waar kunnen we op terugvallen als dit niet het geval blijkt te zijn?

Vraag: Je had het net over het maken van afspraken over procedures. Denk je dat samenwerkingsafspraken kunnen worden gemaakt over bijvoorbeeld de doorzendplicht op grond van de Awb?

Antwoord: Ja, inderdaad. Een aanvraag moet zo snel mogelijk doorgezet te worden aan het waterschap als het college niet bevoegd is. Maar geldt hiervoor dan ook een maximale termijn? Kan hiervoor een maximale termijn worden opgesteld door afspraken te maken met de gemeente? Dit lijkt mij wel goed.

Bijlage M Interview F. Macke

Mevrouw F. Macke is het eerste aanspreekpunt van Waterschap Aa en Maas als het gaat om ruimtelijke ordening. Mevrouw Macke is beleidsadviseur water. Binnen gemeente 's-Hertogenbosch is mevrouw Macke degene die de meeste kennis heeft van de Omgevingswet in combinatie met water. Mevrouw Macke zal worden betrokken bij het opstellen van het omgevingsplan.

Tijdens dit interview is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'. Hierbij is gewerkt met een vragenlijst. Onderstaande vragen zijn tijdens het interview besproken.

Samenwerking met gemeenten wordt binnen de Omgevingswet nog belangrijker. Hoe zie je de samenwerking voor je met waterschappen op het moment dat de Omgevingswet in werking is getreden?

Samenwerken met andere overheden kan heel gunstig zijn. Het is fijn dat het waterschap regels opstelt waar men zich aan moet houden. Op deze manier kan men niet onder druk worden gezet om het allemaal een keer wat 'minder' te doen. Die regels zijn er namelijk. Tegelijkertijd is het ook een nadeel. Op het gebied van water moet veel gebeuren. Het gaat namelijk om een langere termijn doel. We moeten dus scherp zijn op wat er allemaal gebeurt rondom water. En dit kan lastig zijn, omdat Den Bosch een apart watersysteem heeft. Dit past niet altijd binnen de regels die het waterschap stelt. Met name nu de drie waterschappen (Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel) samenwerken en dezelfde regels hanteren. Deze regels zijn niet altijd passend op de regels van de gemeente.

Belangrijk is dus: het beter afstemmen van regels van het waterschap op de regels van de gemeente en andersom. Het waterschap heeft vorig jaar een nieuwe Keur in werking gezet. Namens de gemeente heb ik een zienswijze ingebracht tegen de Keur. Het inbrengen van zienswijze is niet leuk voor de relatie onderling. Dit kan worden voorkomen door vooroverleg. Het praktische op de werkvloer, dat moet beter.

Ook zie ik kennisdeling voor me. Ambtenaren bij het waterschap en bij de gemeente hebben veel kennis van water. Het waterschap heeft waarschijnlijk meer kennis op specifieke gebieden.

Hoe zie je die kennisdeling dan voor je?

Meer in de praktische zin: tijdens projecten, het opstellen van regelgeving. Dit zijn momenten waarop kennis met elkaar kan worden gedeeld. Bij het opstellen van de Keur kan bijvoorbeeld (met de kennis die men heeft) worden bekeken of bepaalde casussen vanuit de gemeente binnen de regels uit de Keur passen. Momenteel gebeurt dit wel, maar het is toch een aandachtspunt.

Waar zie je knelpunten?

Ik zie eigenlijk dezelfde knelpunten als nu. Die knelpunten zien met name op de samenwerking en gebiedsspecifieke kennis. Meer waterschappen gaan samenwerken en er ontstaan dus overkoepelende regels. Deze regels sluiten niet altijd aan bij de regels van de gemeente.

Over welke onderwerpen denk je dat in elk geval samenwerkingsafspraken gemaakt zullen worden?

Samenwerkingsafspraken zijn er al. Die moeten dan wel weer worden gemaakt, maar dat is niet iets wat nieuw is. Ook zijn er genoeg overlegmomenten. Twee keer per jaar vindt een bestuurlijk overleg plaats. Besluitpunten en lastige punten worden behandeld. Hiernaast is er voor een aantal gebieden contactpersonen. De samenwerking zal straks met name uit eigen initiatief moeten gebeuren. Ik denk dat dat we vooral door moeten gaan zoals we nu doen, maar dat we op het persoonlijke dagelijkse vlak meer kunnen samenwerken. Contact opnemen is op eigen initiatief.

Op welke wijze zal bij het opstellen van de gemeentelijke verordening (het omgevingsplan) rekening worden gehouden met de waterbelangen van het waterschap?

In het omgevingsplan verwijzen naar de belangen van het waterschap. Het moet duidelijk zijn voor de aanvrager welke regels er gelden. Je kunt niet meer zeggen als gemeente of waterschap: zoek maar even uit welke andere regels gelden. Je moet de initiatiefnemer op zijn minst waarschuwen over de specifieke regels. Dit past bij de integrale gedachte van de Omgevingswet. Het gebeurt nu nog wel eens dat een bouwvergunning wordt verleend op grond van gemeentelijk beleid en geen watervergunning kan worden verleend op grond van het beleid van het waterschap. Dat moet je als initiatiefnemer dan ook maar begrijpen.

Bij een omgevingsplan van de gemeente kan het waterschapsbestuur worden aan gewezen om in gelegenheid te worden gesteld om aan het bevoegd gezag advies te geven. Zie je hiervoor ruimte?

Ik zie hier zeker ruimte voor. Aan het waterschap kan of moet advies gevraagd worden in bepaalde gevallen. Kennisdeling door informatie te verschaffen is altijd goed. En dat kun bereiken door adviezen te geven. Wel vraag ik me af wat straks de status zal zijn van het advies. Wat nu als ik het niet overneem? Wat gebeurt er dan?

Bij welke activiteiten kan het waterschapsbestuur dan advies geven?

Langs een primaire kering zitten beschermingszones. Initiatiefnemers hebben die zones niet in beeld. Op het moment dat er gebouwd moet worden in de buurt van een primaire kering, gelden dus die aanvullende regels van het waterschap. In dat geval is het dus handig dat het waterschap advies kan geven.

Wat nu als het waterschapsverordening een bepaling bevat die de waterbelangen borgt, maar wel in strijd is met de gemeentelijke verordening?

Hoe kan dit worden voorkomen?

Dit vind ik nog een hele moeilijke. Dit proberen we al vele jaren te voorkomen. Er ontstaan ook nieuwe situaties waarover nog niet is nagedacht op het moment dat de verordeningen zijn opgesteld. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet je denken: snap waar de verordening voor dient. We kunnen niet altijd regels opstellen voor alles. Er moet dus een afwijkmogelijkheid zijn. Je moet meer kijken naar de intentie en niet naar een normpje. Maar ik denk niet dat dat gaat lukken. Om alleen te kijken naar de intentie.

Waarom denk je dat dat niet gaat lukken?

Het is lastig om die normen los te laten. Het opstellen van normen heeft namelijk wel voordelen. Deze zijn soms gewoon nodig. Straks zal het meer gaan om de intentie en minder om normen.

Op het moment dat een aanvraag binnenkomt bij het college, terwijl het waterschapsbestuur bevoegd is, dient het college de aanvraag zo snel mogelijk door te sturen. De Algemene wet bestuursrecht regelt desbetreffende doorzendplicht. Hoe denk je dat het college ervoor kan zorgen dat dit daadwerkelijk zo snel mogelijk gebeurt?

Dit moet procesmatig goed geregeld worden. Iemand moet weten bij wie de vergunning nu hoort. Dat moet een goede secretaresse doen die weet waar iets thuishoort. Hiervoor is goede training nodig.

Denk je dat een maximale termijn kan worden afgesproken?

Ik vind dat dit moet. Je kunt het niet maken om mensen te lang te laten wachten. Vraag is dan wel welke sanctie je erop zet.

Stel nu dat een initiatiefnemer een aanvraag doet bij het college voor meerdere activiteiten, zijnde: een wateractiviteit waarvoor het waterschapsbestuur bevoegd is en een andere activiteit waarvoor het college bevoegd is. Het waterschapsbestuur is bevoegd een apart besluit te nemen. Wel geldt dat de aanvraag gecoördineerd behandeld dient te worden. Hoe denk je nu dat de samenwerking met de gemeente zal verlopen?

Hier ben ik heel blij mee. Op deze wijze krijg ik de watervergunningen te zien. Momenteel is dat namelijk een heel los traject. Ik zie wel knelpunten.

De afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van de gemeente wordt afgerekend op productie. Water heeft geen prioriteit, veiligheid en brandveiligheid wel. Het kan dus zijn dat er geen tijd is voor de ambtenaren om te bekijken of er tegenstrijdigheden zijn. Om te lezen of kijken of het bij elkaar past, daar moet nog een slag overeen. Het is nu de taak van de vergunningverlener om zo min mogelijk fouten te maken en zo veel mogelijk vergunningen te verlenen en niet om een 'mooi integraal maakbare vergunning' op te stellen. De sturing zit op productie. Straks komt die taak erbij als een waterdeel in de vergunning moet. Ik verwacht met de samenwerking geen problemen, maar punt van aandacht is dat integrale. Om dat te bereiken moet capaciteit worden vrijgemaakt. Je moet er tijd voor nemen om het goed te doen.

Straks wordt dus een apart besluit genomen door het waterschap en ook door de gemeente. Wie bekijkt of het besluit van het college aansluit op het aparte besluit van het waterschapsbestuur?

Het college heeft dan de taak om te coördineren en dus om te kijken of de besluiten op elkaar passen, zodat één vergunning kan worden verleend. Zo interpreteer ik het. Diegene die coördineert, moet dus ook kennis hebben van water.

Wat als beiden besluiten die terechtkomen in één document voor initiatiefnemer tegenstrijdigheden bevatten?

Dit is een spannende. Bij diegene waar de aanvraag binnenkomt, dus de coördinator, moet dan actie ondernemen. De coördinator moet het oplossen en contact opnemen met het waterschap. Op dat moment kan blijken dat een vergunning toch niet kan worden verleend.

Het college is straks het eerste aanspreekpunt van de initiatiefnemer. Digitalisering is hierbij van belang. Denk je dat de gemeente klaar zal zijn voor de digitalisering om de initiatiefnemer optimaal te kunnen helpen?

Onze gemeente is al een heel eind met digitalisering. Op dit moment werken we papierloos. Alles gaat papierloos en we werken met digitale systemen. Wat ik wel mis, is dat er geen automatisch systeem is op een bepaald adres of gebied waarin je kunt zien dat bepaalde afspraken zijn gemaakt. We kunnen dat momenteel wel boven water halen, maar die melding verschijnt niet automatisch.

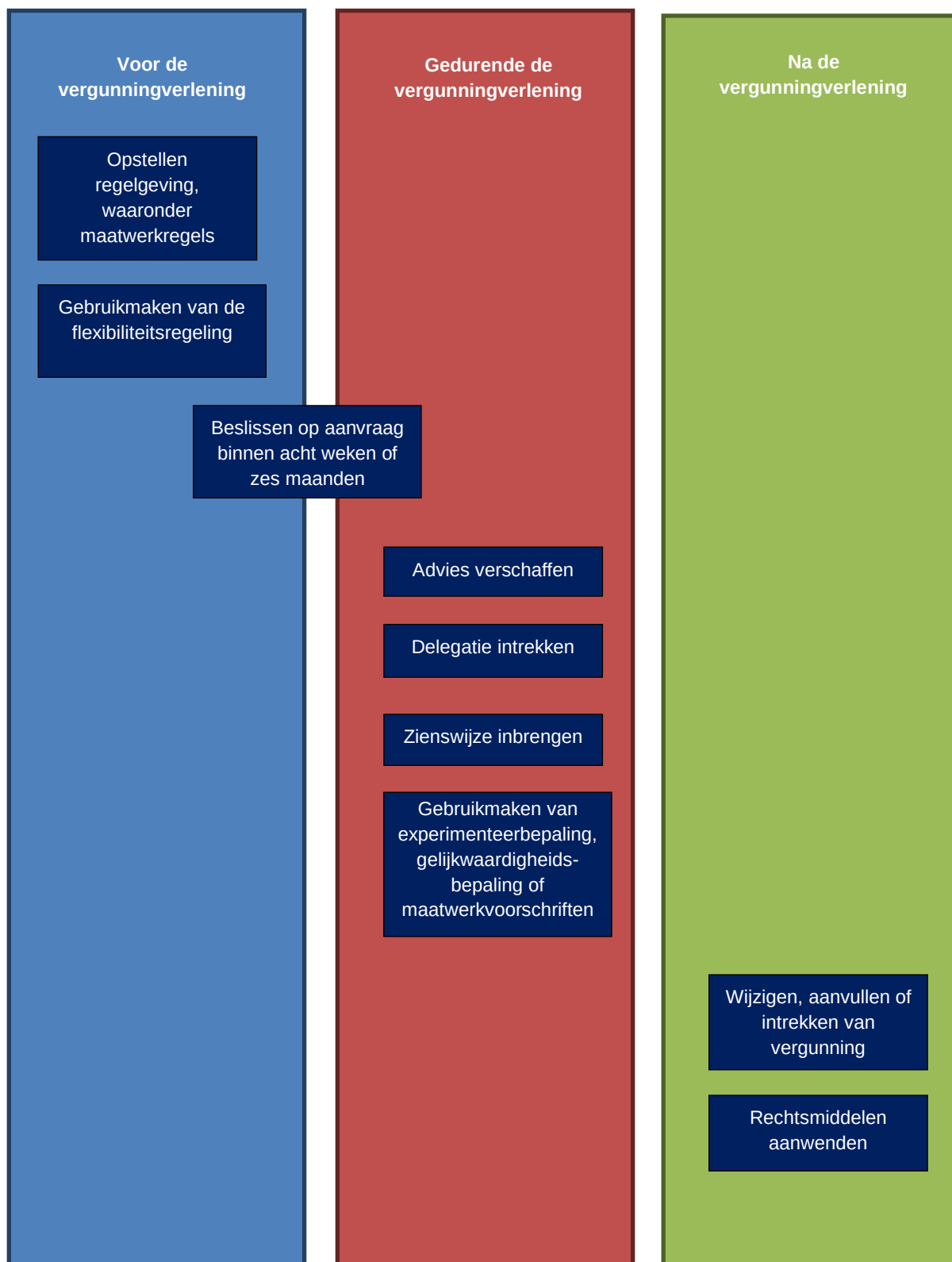
Wat nu als het werken met het digitale systeem niet goed gaat? Wat is de terugvaloptie?

Papier is in ieder geval geen terugvaloptie. Brieven blijven eendeloos liggen. Een andere digitale terugvaloptie kan wel. Als terugvaloptie zie ik dan eerder: de gemeente met een eigen systeem en waterschap met een eigen systeem en dat je bij elkaar in het systeem kunt om dingen terug te vinden.

Bijlage N Overzicht bevoegdheden Omgevingswet

Het schema geeft de bevoegdheden voor, gedurende en na de vergunningverlening op grond van de Omgevingswet summier weer en dient uitsluitend voor een overzichtelijk onderzoeksrapport. Voor de volledige materie wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het onderzoeksrapport.

Bijlage O Interview K. Lap

Op 11 mei 2016 heb ik mevrouw Lap benaderd voor nadere uitleg over de overeenkomsten van Waterschap Aa en Maas en de waterschappen Peel en Maasvallei en Brabantse Delta. Op een eerdere datum heeft mevrouw Lap mij geadviseerd deze waterschappen te benaderen, waarbij zij uitleg heeft gegeven over de overeenkomsten. Op 11 mei 2016 zijn de overeenkomsten nogmaals besproken.

Tijdens dit interview is gebruikgemaakt van de methode 'halfgestructureerde interview'. Hierbij zijn een drietal vragen aan mevrouw Lap gesteld.

Peel en Maasvallei

Vraag: Welke overeenkomsten heeft Waterschap Peel en Maasvallei met Waterschap Aa en Maas?

Antwoord: Peel en Maasvallei is een soortgelijk waterschap in Limburg. Juridisch gezien zijn zij redelijk strikt en zij beheren ook geen gebieden in de Randstad. Zij voeren het water aan dat het gebied van Aa en Maas binnenstroomt. Wij nemen water over van hen om ervoor te zorgen dat ons gebied niet uitdroogt. De lozingen in wateren van Peel en Maasvallei kunnen dus ook invloed hebben op onze oppervlaktewaterlichamen.

Rivierenland

Vraag: Welke overeenkomsten heeft Waterschap Rivierenland met Waterschap Aa en Maas?

Antwoord: Rivierenland ligt aan de andere kant van dezelfde waterloop. Bij de Maas beheren wij de ene kant en zij beheren de andere kant. Ook zijn de grondsoorten vergelijkbaar. District Raam is bijvoorbeeld heel droog en de grondsoorten van Rivierenland in bepaalde gebieden ook. Verder hebben zij polders, zoals wij die ook hebben. Ook hebben wij natuurgebieden zoals wij ze hebben in Deurne en beheren zij geen gebieden in de Randstad.

Brabantse Delta

Vraag: Welke overeenkomsten heeft Waterschap Brabantse Delta met Waterschap Aa en Maas?

Antwoord: Zij liggen in dezelfde provincie en zij hebben dezelfde keur. Waterschap Brabantse Delta beheert geen gebieden in de Randstad. Verder pakken zij de Maasdijk over waar die van ons stopt.

Bijlage P Vragenlijst Peel en Maasvallei

Kamroun, Nesrine

Van: Joost van den Broek <Joost.vd.Broek@wpm.nl>
Verzonden: vrijdag 29 april 2016 8:46
Aan: Kamroun, Nesrine
Onderwerp: RE: vragenlijst inzake Omgevingswet
Bijlagen: Vragenlijst bevoegdheid waterschapsbestuur Ow1.docx

Hoi Kamroun,

Bijgevoegd de ingevulde vragenlijst.

Veel succes met jouw onderzoek en ik ben uiteraard benieuwd naar jouw rapportage.

Als je nog vragen hebt naar aanleiding van mijn ingevulde vragenlijst, neem gerust contact met me op.

Met vriendelijke groet,

mr. Joost van den Broek | Juridisch Beleidsmedewerker Handhaving

Waterschap Peel en Maasvallei
Postbus 3390, 5902 RJ Venlo
Drie Decembersingel 46, 5921 AC Venlo

T +31 77 3891153
M +31 652041113
I www.wpm.nl

Waterschap
Peel en Maasvallei

Als een vis in ons water, kom en beleef het op 21 mei in Haelen, Ittervoort en Roermond!

Van: Kamroun, Nesrine [mailto:nkamroun@aaenmaas.nl]
Verzonden: donderdag 28 april 2016 10:35
Aan: Joost van den Broek
Onderwerp: RE: vragenlijst inzake Omgevingswet

Dag Joost,

In de bijlage tref je de vragenlijst. Ik wil je vragen een zo uitgebreid mogelijk antwoord te geven op de vragen. Op deze manier kan ik over meer informatie beschikken.

Nogmaals erg bedankt voor de medewerking!

Met vriendelijke groet,

Nesrine Kamroun
Stagiaire Planadvies & Vergunningen
Waterschap Aa en Maas

E nkamroun@aaenmaas.nl

www.aaenmaas.nl
Postbus 5049, 5201 GA 's-Hertogenbosch
088-1788000

Vragenlijst bevoegdheden waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet

Zoals u weet, doe ik onderzoek naar de bevoegdheden van het waterschapsbestuur om te beslissen op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten binnen de Omgevingswet. Het onderzoek is in die zin afgebakend dat ik me richt op de wateractiviteiten: direct lozen en gebruikmaken van primaire en regionale keringen. In het kader van mijn onderzoek treft u onderstaand een vragenlijst.

Vraag

Wat vindt u van de rol van het waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet?

Antwoord

Naar mijn mening leidt de Omgevingswet niet tot grote veranderingen waar het gaat om de rol van het waterschapsbestuur in het omgevingsrecht. Het waterschapsbestuur blijft bevoegd tot het afgeven van omgevingsvergunningen voor water en tot het afgeven van wateradviezen. Als gevolg van het uitgangspunt 'decentraal, tenzij' kun je zeggen dat de bevoegdheden ruimer worden dan nu. Dit vanwege de veel ruimere mogelijkheden tot het vaststellen van maatwerkregels (algemeen verbindende voorschriften) en maatwerkvoorschriften (beschikkingen). Hierdoor kan het waterschapsbestuur regionaal gedifferentieerde normering tot stand brengen en daarmee dus invulling geven aan bestuurlijke afwegingsruimte (één van de doelen van de Omgevingswet).

Ik vind het van belang te onderkennen dat niet de wet als zodanig tot de grootste veranderingen leidt, maar vooral de gedachte daarachter: eerder en beter samenwerken, niet alleen tussen overheden, maar ook met initiatiefnemers en andere belanghebbenden (participatie). Dat is echter een cultuurverandering, die zich niet door een wet laat afdwingen. Daarvoor is de wil nodig.

Vraag

Welke wijzigingen in de bevoegdheden van het waterschapsbestuur om te beslissen op aanvragen, met betrekking tot de wateractiviteiten direct lozen en gebruikmaken van regionale en primaire keringen, heeft u al op het oog?

Antwoord

Ik zie met name mogelijkheden voor invulling van gebiedsgerichte normering via maatwerkregels in de keur. Dit vergt wel dat het beleid daar aandacht voor moet hebben. Regelgeving is een instrument dat wordt ingezet om je beleidsdoelen te realiseren. Als je maatwerk wilt inzetten, dan vergt dit een beleidsmatige basis.

Een knelpunt kan wel zijn het uitgangspunt dat vergunningen via de 'normale' procedure (4.1 Awb) moeten worden afgehandeld. Dit stelt, zeker bij wat complexere aanvragen, hoge eisen aan de kwaliteit van vooroverleg. Om tijdig interne adviezen binnen te kunnen hebben, is aandacht voor de interne processen – en dan met name ook de afstemming tussen processen – naar mijn mening een punt dat aandacht vraagt.

Vraag

Hoe denkt u dat kan worden ingespeeld op die wijzigingen?

Antwoord

Tijdig gaan nadenken over de wenselijkheid en mogelijkheden voor regionaal gedifferentieerde normering. Wil je hier gebruik van maken dan zal dat beleidsmatig onderbouwd moeten (gaan) worden. Dit is een aspect dat met name in de Implementatie van de Omgevingswet aan de orde zal moeten komen. Interne afstemming en samenwerking zijn hierbij cruciaal. Zowel op ambtelijk als op bestuurlijk-ambtelijk niveau.

Vraag

Verwacht u bepaalde moeilijkheden omtrent de bevoegdheid van het waterschapsbestuur?

Antwoord

Naar mijn mening is de bevoegdheid helder: dat is niet anders dan nu. Het gaat vooral om de invulling van de bevoegdheid.

Punt is aandacht is het nieuwe lozingenbegrip, waarin zowel kwantiteit als kwaliteit is begrepen. Goed bezien zal moeten worden voor welke lozingen die nu wat betreft kwaliteit nog door rijksregelgeving worden beheerst, eigen regels gemaakt moeten worden. Zie ook hierna.

Vraag

Met de komst van de Omgevingswet dient door het waterschap een waterschapsverordening te worden opgesteld. Onder andere de Keur zal overgaan in de waterschapsverordening. Welke onderwerpen zullen, naar uw verwachting, in de waterschapsverordening worden verankerd?

Antwoord

Naast de huidige onderwerpen (regels over beheer, onderhoud en vergunningplichtige handelingen gericht op beheer van de waterstaatswerken) zal nadrukkelijk aandacht besteed moet worden aan regels op het vlak van waterkwaliteit. Dit omdat het lozingsverbod niet meer het uitgangspunt is. Een lozing is toegestaan, tenzij deze is verboden. Omdat veel lozingen niet meer in rijksregelgeving zullen worden geregeld, zal het waterschap moeten beoordelen welke lozingen wat betreft kwaliteit in de keur moeten worden geregeld. Daarnaast zullen maatwerkregels opgenomen moeten worden voor de kwantiteitsaspecten van lozingen die wel in rijksregels worden geregeld. Er komt immers een nieuw lozingenbegrip, waarin zowel de kwantiteits- als de kwaliteitsaspecten zijn begrepen.

Vraag

Ziet u voor- of nadelen van de waterschapsverordening? Zo ja; kunt u deze toelichten?

Antwoord

De waterschapsverordening (keur) is een noodzakelijk instrument voor het waterschap. Zonder dit kun je als waterschap je werk niet doen. In die zin kan naar mijn mening niet van voor- of nadelen worden gesproken.

Vraag

Denkt u dat het waterschapsbestuur gebruik kan maken van de flexibiliteitsregeling, gelijkwaardigheidsbepaling, experimenteerbepaling, maatwerkregels of maatwerkvoorschriften? Zo ja; op welke wijze kan hiervan gebruik worden gemaakt?

AntwoordFlexibiliteitsregeling:

Naar mijn mening wordt flexibiliteit mogelijk gemaakt door ruimte voor gelijkwaardigheid en maatwerk (-regels en -voorschriften).

Gelijkwaardigheidsbepaling:

Dit is met name van belang wanneer in de regelgeving verplichte maatregelen zijn voorgeschreven. Het is een keuze om verplichte of erkende maatregelen op te nemen in de regelgeving. Naar mijn mening zou je in de waterschapsverordening een gelijkwaardigheidsbepaling op moeten nemen om initiatiefnemers de ruimte te bieden ook andere dan de verplicht voorgeschreven maatregelen te kunnen treffen om het beoogde doel te behalen. Bij invulling van de waterschapsverordening zul je je goed moeten afvragen of je veel gebruik wilt maken van verplichte maatregelen, of dat je toch liever gebruik maakt van erkende maatregelen. In het laatste geval hoeft je geen gelijkwaardigheidsbesluit te nemen, maar kun je in het kader van toezicht beoordelen of de door de initiatiefnemer getroffen maatregel ook voldoet. Dat houdt dus minder administratieve lasten in dan bij gelijkwaardigheid. Verplichte maatregelen zou je in mijn ogen moeten beperken tot de onderwerpen waarvoor dat echt noodzakelijk is.

Ik denk dus dat het waterschapsbestuur van deze bevoegdheid gebruik kan maken.

Experimenteerbepaling:

Naar mijn oordeel kan het bestuur er voor kiezen in de waterschapsverordening een experimenteerbepaling op te nemen. Wel zal dan goed gezien moeten worden waarop een experiment kan zien. Het kan dan alleen gaan om onderwerpen die niet in rijksregelgeving zijn geregeld. Het moet dus gaan om autonome bevoegdheden van het waterschap. De wenselijkheid of noodzaak voor zo'n bepaling zie ik op dit moment niet echt.

Maatwerkregels:

Zoals uit voorgaande antwoorden al blijkt, zal het waterschap niet kunnen zonder maatwerkregels. In elk geval voor de kwantiteitsaspecten van in rijksregels geregelde lozingen zullen maatwerkregels gemaakt moeten worden. Daarnaast zijn diverse andere mogelijkheden denkbaar. Ik denk zeker dat het bestuur gebruik gaat maken van de mogelijkheid om maatwerkregels te gaan stellen. De omvang daarvan wordt vooral ook bepaald door de mate van wenselijkheid van regionaal gedifferentieerde normering.

Maatwerkvoorschriften:

Het bestuur zal over dit instrument willen beschikken om op individueel niveau maatwerk te kunnen leveren.

Vraag

Samenwerking met gemeenten wordt na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nog) belangrijker. Hoe ziet u de samenwerking voor u?

Antwoord

Ik denk dat op de één of andere wijze sprake zal moeten zijn van een gestructureerde samenwerking met gemeenten (en Omgevingsdiensten). Vermeden moet immers worden dat initiatiefnemers een speelbal worden tussen waterschap en gemeente. Zie verder mijn reactie op de volgende vraag.

Vraag

Over welke onderwerpen dienen afspraken te worden gemaakt met gemeenten? Kunt u dit nader toelichten?

Antwoord

Uitgaande van het gegeven dat regelgeving een instrument is voor realisering van jouw beleid, zullen afspraken gemaakt moeten worden over samenwerking bij het tot stand komen van beleid. Vervolgens zal samengewerkt moeten worden bij het opstellen van regelgeving. Tegenstrijdigheden moeten worden voorkomen en vermeden moet worden dat initiatiefnemers 'gemangeld' worden tussen waterschap en gemeente. Als voorbeeld kan worden gewezen op de regeling bij gemeenten over indirecte lozingen: als een bepaalde (afval-)waterstroom niet op het riool mag, dan is een directe lozing een mogelijkheid, maar die moet dan ook wel acceptabel zijn voor het waterschap. Hierover zal afstemming moeten plaatsvinden. Daarnaast is afstemming nodig waar het gaat om bijvoorbeeld bouwen in de directe omgeving van waterstaatswerken. Het is voor de burger niet helder als bouwen wel kan op grond van het Omgevingsplan (opvolger van het bestemmingsplan), maar niet kan op grond van de waterschapsverordening.

Vraag

Op welke wijze denkt u dat naleving van de gemaakte afspraken kan worden bewerkstelligd?

Antwoord

Naleving zal vooral via het bestuurlijke spoor lopen. Het is lastig, zo niet onmogelijk, om samenwerking juridisch afdwingbaar te maken. Dat immers zegt nog niets over de invulling van de samenwerking. Moet je daar normen voor stellen? Dit is juist een cultuuraspect dat zich juridisch niet of nauwelijks laat regelen.

Vraag

Verwacht u knelpunten in het kader van de samenwerking met gemeenten? Zo ja; welke?

Antwoord

Een punt is dat het gebied van het waterschap zich uitstrekt over diverse gemeenten. Het vraagstuk van lozen (direct en/of indirect) zal per gemeente ingevuld moeten worden, waarbij het voor het waterschap van belang is dat de verschillen zo minimaal mogelijk zijn. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld bouwen in de directe omgeving van waterstaatswerken. Een knelpunt verder is het gegeven dat veel ruimte bestaat voor flexibiliteit in de vorm van maatwerk. Elke gemeente kan hier anders mee omgaan en daar heb je als waterschap mee te dealen. Het zou voor het waterschap het makkelijkste zijn als elke gemeente voor het waterschap relevante onderwerpen op gelijke wijze invult en reguleert. Dat echter is strijdig met de wens tot bestuurlijke afwegingsruimte. Een dilemma dat tot knelpunt kan verworden.

Vraag

Heeft u nadere opmerkingen waarvan u denkt dat het een vermelding waard is in het kader van mijn onderzoek?

Antwoord

Ik denk dat het vermeldingswaardig is om in jouw rapportage aandacht te schenken aan het feit dat – in mijn ogen althans – de veranderde wetgeving als zodanig niet het belangrijkste punt is van de wijzigingen in het omgevingsrecht, maar de beoogde cultuurverandering. Vroegtijdige en serieuze afstemming tussen overheden, maar ook tussen overheden en initiatiefnemers, open staan voor nieuwe oplossingen en vooral het leren denken en werken vanuit de gedachte ‘hoe kan iets wel’ binnen de kaders van de geest van de regelgeving in plaats van de juridische beperkingen van de regelgeving als vertrekpunt te nemen. Het beschikken over bevoegdheden op zich zorgt niet voor een goede leefomgeving, het gaat er om hoe je met je bevoegdheden om gaat!

Bijlage Q Vragenlijst Brabantse Delta

Kamroun, Nesrine

Van: Jacobs, Eddie <a.jacobs@brabantsedelta.nl>
Verzonden: woensdag 4 mei 2016 15:08
Aan: Kamroun, Nesrine
CC: Klerks, Rene
Onderwerp: RE: vragenlijst inzake Omgevingswet

Hoi Nesrine,

Bedankt voor de toelichting. Hieronder in rood mijn aanvullende reactie.

Met vriendelijke groeten,
Eddie

Van: Kamroun, Nesrine [mailto:nkamroun@aaenmaas.nl]
Verzonden: woensdag 4 mei 2016 14:56
Aan: Jacobs, Eddie
Onderwerp: RE: vragenlijst inzake Omgevingswet

Goedemiddag Eddie,

Top, hartstikke bedankt voor de moeite!

Ik wil graag nog even terugkomen op de volgende vraag. 'Denkt u dat het waterschapsbestuur gebruik kan maken van de flexibiliteitsregeling, gelijkwaardigheidsbepaling, experimenteerbepaling, maatwerkregels of maatwerkvoorschriften? Zo ja; op welke wijze kan hiervan gebruik worden gemaakt?' Om een beter beeld te schetsen bij de vraag, staat hieronder een korte uitwerking van de genoemde instrumenten.

- De flexibiliteitsregeling (art. 5.16 Ow) ziet op de bevoegdheid voor een bestuursorgaan om bepaalde bevoegdheden over te dragen aan een ander bestuursorgaan. Ik verwacht niet dat het bestuur van Brabantse Delta hiervan gebruik wilt maken.
- De gelijkwaardigheidsbepaling (art. 4.7 Ow) ziet op de mogelijkheid om af te wijken van bepaalde algemene regels, indien een gelijkwaardige maatregel mag worden getroffen om de regels voor het verrichten van activiteiten na te leven. Ik verwacht niet dat het bestuur van Brabantse Delta hiervan gebruik wilt maken.
- De experimenteerbepaling (art. 23.3 Ow) ziet op de mogelijkheid om af te wijken van een aantal regels bij wijze van experiment. Ik verwacht niet dat het bestuur van Brabantse Delta hiervan gebruik wilt maken.
- Maatwerkvoorschriften (4.5 Ow) kunnen door het bevoegd gezag worden opgenomen in een beschikking. De voorschriften houden een plicht in om te voldoen aan voorschriften in aanvulling op of afwijking van de algemene regels. Dit wordt nu al een enkele keer in een huidige algemene regel gebruikt. Ik verwacht dat dit instrument ook onder de omgevingswet gebruikt gaat worden voor bepaalde algemene regels. Ik kan hiervan geen praktijkvoorbeeld geven.
- Maatwerkregels (art. 4.6 Ow) zijn regels van bijvoorbeeld een waterschap die zijn neergelegd in de waterschapsverordening. Met behulp van maatwerkregels kan worden aangevuld op of worden afgeweken van algemene regels van een provincie of van het Rijk. Ik heb er geen zicht op of het bestuur van Brabantse Delta hiervan gebruik wilt gaan maken. Als het al wordt gedaan verwacht ik dat dit zeer terughoudend zal worden ingezet.

Mijn vraag is dus of je denkt dat van bovenstaande instrumenten gebruik zal/kan worden gemaakt door het waterschapsbestuur. Zo ja; op welke wijze/in welke gevallen?

Ik hoor graag van je of je met behulp van bovenstaande informatie antwoord kan geven op de vraag.

Met vriendelijke groet,

Nesrine Kamroun
Stagiaire Planadvies & Vergunningen
Waterschap Aa en Maas

E nkamroun@aaenmaas.nl

www.aaenmaas.nl
Postbus 5049, 5201 GA 's-Hertogenbosch
088-1788000

Van: Jacobs, Eddie [<mailto:a.jacobs@brabantsedelta.nl>]

Verzonden: woensdag 4 mei 2016 14:46

Aan: Kamroun, Nesrine

CC: Klerks, Rene

Onderwerp: RE: vragenlijst inzake Omgevingswet

Hallo Nesrine,

Hierbij mijn ingevulde vragenlijst retour. Vanwege verlof ben ik er pas vandaag aan toegekomen.
Helaas lukt het mij niet om uitgebreid reactie te geven omdat ik van veel zaken nog te weinig kennis heb om je vragen goed te kunnen beantwoorden.
Maar ik hoop dat je er wat aan hebt. Succes verder!

Met vriendelijke groeten,
Eddie

Van: Kamroun, Nesrine [<mailto:nkamroun@aaenmaas.nl>]

Verzonden: maandag 2 mei 2016 9:15

Aan: Jacobs, Eddie

Onderwerp: RE: vragenlijst inzake Omgevingswet

Goedemorgen Eddie,

Top, bedankt. Als ik het uiterlijk op woensdagmiddag binnen heb, dan is dat prima!

Je krijgt de groetjes terug! ☺

Met vriendelijke groet,

Nesrine Kamroun
Stagiaire Planadvies & Vergunningen
Waterschap Aa en Maas

E nkamroun@aaenmaas.nl

www.aaenmaas.nl
Postbus 5049, 5201 GA 's-Hertogenbosch
088-1788000

Van: Jacobs, Eddie [<mailto:a.jacobs@brabantsedelta.nl>]

Verzonden: vrijdag 29 april 2016 8:08

Aan: Kamroun, Nesrine

Vragenlijst bevoegdheden waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet

Zoals u weet, doe ik onderzoek naar de bevoegdheden van het waterschapsbestuur om te beslissen op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten binnen de Omgevingswet. Het onderzoek is in die zin afgebakend dat ik me richt op de wateractiviteiten: direct lozen en gebruikmaken van primaire en regionale keringen. In het kader van mijn onderzoek treft u onderstaand een vragenlijst.

Vraag

Wat vindt u van de rol van het waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet?

Antwoord

Voor zover bij mij bekend, wordt er voldoende aandacht aan gegeven en blijft de bevoegdheidsverdeling hetzelfde.

Vraag

Welke wijzigingen in de bevoegdheden van het waterschapsbestuur om te beslissen op aanvragen, met betrekking tot de wateractiviteiten direct lozen en gebruikmaken van regionale en primaire keringen, heeft u al op het oog?

Antwoord

Geen, voor zover nu bij mij bekend wijzigt er in de bevoegdheid niets. Wel zal straks in veel gevallen voor de beslistermijn op aanvragen om een watervergunning voor directe lozingen vaak de reguliere termijn van de Awb van 8 weken gelden. Dit zal vooral organisatorische aanpassingen vergen.

Vraag

Hoe denkt u dat kan worden ingespeeld op die wijzigingen?

Antwoord

Organisatie (afdelingen) er op voorbereiden en tijdig interne werk/procesafspraken maken.

Vraag

Verwacht u bepaalde moeilijkheden omtrent de bevoegdheid van het waterschapsbestuur?

Antwoord

Nee.

Vraag

Met de komst van de Omgevingswet dient door het waterschap een waterschapsverordening te worden opgesteld. Onder andere de Keur zal overgaan in de waterschapsverordening. Welke onderwerpen zullen, naar uw verwachting, in de waterschapsverordening worden verankerd?

Antwoord

Dat zullen alle kwalitatieve en kwantitatieve wateraspecten zijn die niet landelijk zijn geregeld. In tegenstelling tot de huidige keuren zal er dus ook een gedeelte over waterkwaliteit in de verordening komen.

Vraag

Ziet u voor- of nadelen van de waterschapsverordening? Zo ja; kunt u deze toelichten?

Antwoord

Kan ik geen antwoord op geven, want ik heb nog geen zicht op de werkelijke verdeling (die wordt pas duidelijk als in de loop van 2016 de consultatieronde van de AMvB's is).

Vraag

Denkt u dat het waterschapsbestuur gebruik kan maken van de flexibiliteitsregeling, gelijkwaardigheidsbepaling, experimenteerbepaling, maatwerkregels of maatwerkvoorschriften? Zo ja; op welke wijze kan hiervan gebruik worden gemaakt?

Antwoord

Ik heb nog niet voldoende inzicht in de omgevingswet en met name de AMvB's die nog ter consultatie voorgelegd gaan worden, om hier antwoord op te kunnen geven.

Vraag

Samenwerking met gemeenten wordt na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nog) belangrijker. Hoe ziet u de samenwerking voor u?

Antwoord

Samenwerkingsovereenkomsten met gemeente / provincie en omgevingsdienst over afstemming (o.a. ook contactpersonen) met daarin adviestertermijnen.

Vraag

Over welke onderwerpen dienen afspraken te worden gemaakt met gemeenten? Kunt u dit nader toelichten?

Antwoord

- Termijnen over advies geven. (We zijn immers gehouden aan wettelijke termijnen.)
- Wanneer elkaar informeren / erbij betrekken.
- Hoe samen te werken als er verschillende bevoegde gezagen zijn voor een omgevingsvergunning. (Ook scherpe afspraken over termijnen en samenwerking maken.)

Vraag

Op welke wijze denkt u dat naleving van de gemaakte afspraken kan worden bewerkstelligd?

Antwoord

- Vastleggen in overeenkomst of afspraakdocument.
- Instellen van overlegstructuur tussen verschillende overheden.
- Op persoonsniveau bewustzijn creëren over de intentie van de omgevingswet (cultuurverandering)

Vraag

Verwacht u knelpunten in het kader van de samenwerking met gemeenten? Zo ja; welke?

Antwoord

Zal zeker in het begin wennen zijn voor iedereen, en elkaar houden aan de afspraken. Hier zullen ongetwijfeld knelpunten uit voort komen. Die kunnen mooi als casus dienen om de processen te verbeteren.

Vraag

Heeft u nadere opmerkingen waarvan u denkt dat het een vermelding waard is in het kader van mijn onderzoek?

Antwoord

Nee.

Bijlage R Vragenlijst Rivierenland

Kamroun, Nesrine

Van: Gellecum, Hans van <H.van.Gellecum@wsrl.nl>
Verzonden: maandag 2 mei 2016 15:44
Aan: Kamroun, Nesrine
Onderwerp: RE: vragenlijst Omgevingswet

Beste Nesrine,

Zie mijn reactie in rood hieronder.

Ik vind het wat lastig op hier op te reageren. Omdat ook voorbeelden worden gevraagd (op welke wijze?) en omdat ik niet weet of we het wel toe zullen passen. Of wat het doel zou kunnen zijn. En omdat ik dan namens ons bestuur spreek, en dat weet ik niet.

Hopelijk heb je er wat aan.

Met vriendelijke groet,

H. van Gellecum
Afdelingshoofd Vergunningen
Afdeling Vergunningen

T: (0344) 64 92 92
M: 06 512 997 32
E: h.van.gellecum@wsrl.nl

Waterschap Rivierenland
Postbus 599
4000 AN Tiel

Bezoekadres:
De Blomboogerd 1
4003 BX Tiel

Waterschap Rivierenland hanteert [servicenormen](#).

Voor routebeschrijving en informatie: www.waterschaprivierenland.nl

Waterschap Rivierenland hecht veel waarde aan privacy. We gaan zorgvuldig om met persoonsgegevens.

De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijk zijn. Is dit bericht niet voor u bestemd, neemt u dan contact op met de afzender.

Sta een moment stil bij het milieu – print dit bericht alleen als het nodig is.

Van: Kamroun, Nesrine [<mailto:nkamroun@aaenmaas.nl>]

Verzonden: maandag 2 mei 2016 14:01

Aan: Gellecum, Hans van

Onderwerp: RE: vragenlijst Omgevingswet

Beste Hans,

Top, hartstikke bedankt!

Ik wil graag nog even terugkomen op de volgende vraag. 'Denkt u dat het waterschapsbestuur gebruik kan maken van de flexibiliteitsregeling, gelijkwaardigheidsbepaling, experimenteerbepaling, maatwerkregels of maatwerkvoorschriften? Zo ja; op welke wijze kan hiervan gebruik worden gemaakt?' Om een beter beeld te schetsen bij de vraag, staat hieronder een korte uitwerking van de genoemde instrumenten.

- De flexibiliteitsregeling (art. 5.16 Ow) ziet op de bevoegdheid voor een bestuursorgaan om bepaalde bevoegdheden over te dragen aan een ander bestuursorgaan. Ja, dat denk ik wel, maar hoe weet ik nog

- niet. Vergelijkbaar met de overdracht van bevoegdheid onder de Waterwet (bijv. dat niet het hoogst bevoegd gezag maar het bevoegd gezag met het meeste belang het besluit neemt.)
- De gelijkwaardigheidsbepaling (art. 4.7 Ow) ziet op de mogelijkheid om af te wijken van bepaalde algemene regels, indien een gelijkwaardige maatregel mag worden getroffen om de regels voor het verrichten van activiteiten na te leven. Ja, maar een voorbeeld heb ik niet. Als je dit niet toepast, belemmer je ook vooruitgang (denk ik).
 - De experimenteerbepaling (art. 23.3 Ow) ziet op de mogelijkheid om af te wijken van een aantal regels bij wijze van experiment. Ja, maar een voorbeeld heb ik niet. Als je dit niet toepast, belemmer je ook vooruitgang (denk ik).
 - Maatwerkvoorschriften (4.5 Ow) kunnen door het bevoegd gezag worden opgenomen in een beschikking. De voorschriften houden een plicht in om te voldoen aan voorschriften in aanvulling op of afwijking van de algemene regels. Waarschijnlijk wel, als maatwerk op de landelijke AMvB's.
 - Maatwerkregels (art. 4.6 Ow) zijn regels van bijvoorbeeld een waterschap die zijn neergelegd in de waterschapsverordening. Met behulp van maatwerkregels kan worden aangevuld op of worden afgeweken van algemene regels van een provincie of van het Rijk. Ja, indien nodig kunnen we dat doen.

Mijn vraag is dus of u denkt dat van bovenstaande instrumenten gebruik zal worden gemaakt door het waterschapsbestuur. Zo ja; op welke wijze/in welke gevallen?

Ik zie het antwoord erg graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Nesrine Kamroun
Stagiaire Planadvies & Vergunningen
Waterschap Aa en Maas

E nkamroun@aaenmaas.nl

www.aaenmaas.nl
Postbus 5049, 5201 GA 's-Hertogenbosch
088-1788000

Van: Gellecum, Hans van [<mailto:H.van.Gellecum@wsrl.nl>]

Verzonden: maandag 2 mei 2016 13:08

Aan: Kamroun, Nesrine

Onderwerp: RE: vragenlijst Omgevingswet

Beste Nesrine,

In de bijlage vind je mijn antwoorden op je vragen (cursief weergegeven).
Succes met de verwerking.

Met vriendelijke groet,

H. van Gellecum
Afdelingshoofd Vergunningen
Afdeling Vergunningen

T: (0344) 64 92 92
M: 06 512 997 32
E: h.van.gellecum@wsrl.nl

Waterschap Rivierenland
Postbus 599
4000 AN Tiel

Bezoekadres:
De Blomboogerd 1
4003 BX Tiel

Vragenlijst bevoegdheden waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet

Zoals u weet, doe ik onderzoek naar de bevoegdheden van het waterschapsbestuur om te beslissen op aanvragen voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten binnen de Omgevingswet. Het onderzoek is in die zin afgebakend dat ik me richt op de wateractiviteiten: direct lozen en gebruikmaken van primaire en regionale keringen. In het kader van mijn onderzoek treft u onderstaand een vragenlijst.

Vraag

Wat vindt u van de rol van het waterschapsbestuur binnen de Omgevingswet?

Antwoord

Ik weet niet of ik de vraag begrijp. Als het gaat om de rol van de waterpartijen in de ontwikkeling van de Omgevingswet heb ik tot nu toe geen klachten. De waterschappen en RWS trekken gezamenlijk op en behartigen onze belangen goed.

Als het gaat op de bevoegdheden van de waterschappen in de OW, dan zijn onze huidige belangen en bevoegdheden voldoende geborgd. Waterschappen behouden de autonome beslissingsbevoegdheid voor de zaken waar de waterschappen nu ook voor bevoegd zijn.

Vraag

Welke wijzigingen in de bevoegdheden van het waterschapsbestuur om te beslissen op aanvragen, met betrekking tot de wateractiviteiten direct lozen en gebruikmaken van regionale en primaire keringen, heeft u al op het oog?

Antwoord

Door het decentraal organiseren van een aantal bevoegdheden welke voorheen landelijk in AMvB's waren georganiseerd (Bibl, BLAH), zal de beslissingsbevoegdheid voor m.n. lozen voor de waterschappen toenemen. De nu landelijke AMvB's moeten dan vertaald worden naar decentrale verordeningen.

Vraag

Hoe denkt u dat kan worden ingespeeld op die wijzigingen?

Antwoord

In eerste instantie door in de waterschapsverordening e.d. de nu landelijk georganiseerde AMvB's integraal op te nemen en vervolgens bezien waar het aanpassing behoeft. Dit moet landelijk worden georganiseerd, zodat niet elk individueel waterschap verschillend met de nu landelijk uniform georganiseerde AMvB's omgaat.

Vraag

Verwacht u bepaalde moeilijkheden omtrent de bevoegdheid van het waterschapsbestuur?

Antwoord

Nog niet. Tenzij de implementatie van de nu landelijk georganiseerde AMvB's op juiste wijze en uniform wordt opgepakt.

Vraag

Met de komst van de Omgevingswet dient door het waterschap een waterschapsverordening te worden opgesteld. Onder andere de Keur zal overgaan in de waterschapsverordening. Welke onderwerpen zullen, naar uw verwachting, in de waterschapsverordening worden verankerd?

Antwoord

Alle huidige keuraspecten plus de landelijke AMvB's m.b.t. waterkwaliteit.

Vraag

Ziet u voor- of nadelen van de waterschapsverordening? Zo ja; kunt u deze toelichten?

Antwoord

De voordelen zijn de mogelijkheid tot gebiedsspecifiek beleid, maar een nadeel is dat de waterschappen eventueel de nu landelijk georganiseerde AMvB's allemaal divers gaan vertalen in hun verordening. Dan krijg je weer meer diversiteit. Dat is voor de nu landelijk georganiseerde lozingen e.d. onwenselijk (vind ik).

Vraag

Denkt u dat het waterschapsbestuur gebruik kan maken van de flexibiliteitsregeling, gelijkwaardigheidsbepaling, experimenteerbepaling, maatwerkregels of maatwerkvoorschriften? Zo ja; op welke wijze kan hiervan gebruik worden gemaakt?

Antwoord

Deze vraag zegt me zo niets.

Flexibiliteitsregeling:

Gelijkwaardigheidsbepaling:

Experimenteerbepaling:

Maatwerkregels:

Maatwerkvoorschriften:

Vraag

Samenwerking met gemeenten wordt na de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nog) belangrijker. Hoe ziet u de samenwerking voor u?

Antwoord

Dat zie ik het zelfde als de huidige samenloopzaken (twee bevoegde gezagen onder één wet). Dus aan de voorkant goede werk –en proces afspraken maken met gemeenten en RUD's.

Vraag

Over welke onderwerpen dienen afspraken te worden gemaakt met gemeenten? Kunt u dit nader toelichten?

Antwoord

Goede praktische werk –en procesafspraken en afspraken voor welke belangen het zwaarst wegen.

Vraag

Op welke wijze denkt u dat naleving van de gemaakte afspraken kan worden bewerkstelligd?

Antwoord

In eerste instantie door dat de Awb dit stelt, in tweede instantie door elkaar op te zoeken en aan te spreken en in derde instantie door op de schalen wanneer het fout dreigt te lopen. Dit alles kan worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst met daarin ook meegenomen wat we doen bij niet nakomen van afspraken. Kwestie van goed samenwerken, want we hebben natuurlijk beide hetzelfde doen.

Vraag

Verwacht u knelpunten in het kader van de samenwerking met gemeenten? Zo ja; welke?

Antwoord

Tegengestelde belangen (wat weegt het zwaarst?), niet nakomen van afspraken e.d. Maar dat werkt natuurlijk over en weer.

Vraag

Heeft u nadere opmerkingen waarvan u denkt dat het een vermelding waard is in het kader van mijn onderzoek?

Antwoord

Het principe van 'ja mits' en 'nee tenzij' moet nog nader worden uitgewerkt. Voor de niet water-activiteiten is het inmiddels 'ja mits', maar voor wateractiviteiten is het nog 'nee tenzij'. Dat willen we (de meeste waterschappen) ook graag zo houden, maar het moet explicieter in de toelichting e.d. worden vermeld.

Bijlage S Interview R. Bruggink

De heer Bruggink is projectleider Omgevingswet bij Waterschap Aa en Maas en denkt mee binnen het implementatiespoor. Binnen dit spoor wordt bekeken op welke wijze de Omgevingswet zal worden geïmplementeerd. Op 14 april 2016 heb ik met de heer Bruggink gesproken over mijn scriptie. Tijdens dit gesprek gaf de heer Bruggink onderstaande punten aan die een bijdrage leveren aan het onderzoeksrapport.

Samenwerking met gemeenten

Bij de samenwerking met gemeenten zijn wij in tempo afhankelijk van elkaar. Hoe een overheidsinstantie handelt, heeft dus impact op de procedure van een ander bestuursorgaan. Hierdoor wordt het ook lastiger om de bevoegdheden goed uit te kunnen oefenen.

Digitalisering

De vraag is hoe de digitalisering zal verlopen. Hoe gaat dat in het proces van de vergunningverlening? Waar wordt wat geregistreerd en wie is er verantwoordelijk voor? Hoe ver zijn gemeenten met die digitalisering?